

Azərbaycan tərəfindən qaytarılan 6 hərbi Ermənistanda həbs edilib



təsinin Baş Hərbi İstintaq İdarəsinə istinadən xəbər verirlər. Məlumata əsasən, hərbiçilərdən üçü zabitdir və onlar həbs edilib.

Azərbaycan tərəfindən Ermənistan qaytarılan 6 hərbi barəsində cinayət işi başlanıb.

Trend-in məlumatına görə, bu barədə erməni KİV-ləri Ermənistan İstintaq Komitəsinin Baş Hərbi İstintaq İdarəsinə istinadən xəbər verirlər.

“Növbəti pandemiya hazırlaşmalıyıq”

BMT-nin Baş katibi koronavirus pandemiyası ilə ədalətli və bərabər əsaslarla mübarizə aparmağa çağırır



BMT-nin Baş katibi António Quterres Dünya İqtisadi Forumunda çıxışı zamanı növbəti pandemiya hazırlaşmağa çağırır.

Bu barədə "Report" RİA "Novosti"yə istinadən xəbər verir.

(səh.2)



Azərbaycandan qeyri-adi jest

Sərhəddimizi pozan İranın üç azyaşlı vətəndaşı isti yemək və digər lazımı şəraitlə təmin ediliblər

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi sahəsində tədbirlər davam etdirilir.

DSX Mətbuat Mərkəzindən verilən məlumata görə, yanvar ayının 17-də saat 15:25 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının Göytəpə sərhəd dəstəsinin Biləsuvar rayonunun Amankənd

kəndi yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının xidməti sahəsində 3 nəfər şəxs tərəfindən İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində dövlət sərhədinin pozulması müşahidə edilib və sərhəd pozucuları sərhəd naryadı tərəfindən saxlanılıb.

(səh.2)

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

18 yanvar 2022-ci il (çərşənbə axşamı)



Prezident məhkəmə hakimləri ilə bağlı qanuna dəyişikliyi təsdiqləyib

Prezident İlham Əliyev "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" qanuna dəyişiklik edilməsi barədə qanunu təsdiqləyib.

Dəyişikliklə yüksək hakim vəzifələrinə təyin edilmiş hakimlərin hüquqşünas ixtisası üzrə dövlət orqanlarında (qurumlarında) iş stajı, habelə hüquq sahəsində elmi və pedaqoji fəaliyyət müddəti onların hakimlik stajına hesablanacaq.

20 Yanvar faciəsinin ildönümü ilə bağlı hazırlıqlara başlanılıb



"Şəhidlər Xiyabanı"nda 20 Yanvar faciəsinin ildönümü ilə bağlı hazırlıq işləri aparılır.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, 20 Yanvar faciəsinin ildönümü ilə bağlı BŞİH-in qurumları tərəfindən Şəhidlər Xiyabanında cari təmir, geniş təmizlik və abidlik işləri görülür, ağacların budaqları, bəzi kollar budanıb, qazon örtüyü yenilənib, yeni güllər və kollar əkilib, işıq dirəkləri rənglənib, səkilər və bütün ərazi yuyulub, Xiyabandakı hər iki meşəldə profilaktika aparılıb.

Xiyaban ərazisində faciənin ildönümü ilə əlaqədar müxtəlif rəngli qərənfillərdən xüsusi kompozisiyalar hazırlanır.

Bu işlərə təcrübəli mütəxəssislər, landşaft-dizaynerləri cəlb olunub.

Hazırlıq işlərinin yanvarın 19-dək başa çatdırılması planlaşdırılır.

Ermənistan 6 ay vaxt verilib

Bakı yaz aylarında sərhədin demarkasiyasına start verilməsini planlaşdırır



"Prezident İlham Əliyevin müsahibəsi son geosiyasi proseslər, sərhəd döyüşləri fonunda, həm də müəyyən mesajların yenilənməsi baxımından əhəmiyyətlidir".

Bu barədə "Şərq"ə siyasi şərhçi Asif Nərimanlı deyib. Analitik bildirib ki, Prezidentin iqtisadi məsələlərdən danışarkən, epizodik toxunduğu iki məsələ müəyyən nəticələr çıxarmağa imkan verir: "Birincisi, Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin praktiki olaraq bərpa edilməsidir. Sərhədin Zəngilandan Laçına qədər olan hissəsinin bərpa edildiyi, əsas problemin davamlı toqquşmaların yaşandığı Kəlbəcər istiqamətində olduğu haqda məlumatlar var idi. Hərçənd, dövlət başçısı bildirdi ki, "biz bu sərhədlərə çıxmalydıq, bu sərhədi qorumaq lazımdır və bu gün buna nail olmuşuq - sərhədboyu Arazdan Murov dağına qədər". Bu o deməkdir ki, cənubdan şimala qədər bütün istiqamətlərdə Ermənistanın işğal dövründə irəli çəkdiyi sərhəd xətti bərpa edilib.

(səh.4)



Ərdoğan: Türkiyə Balkanlarda sülhü təmin edən ölkələrdən biridir

"Balkanlarda sülh və əmin-amanlıq bizim üçün çox önəmlidir".

APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, bunu Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Albaniyaya səfəri zamanı deyib.

O, qeyd edib ki, yarımadadakı sabitliyin təminatı üçün ölkəsi bundan sonra da üzərinə düşən öhdəliklərə sadıq qalacaq. Ərdoğan əlavə edib ki, Türkiyə Balkanlarda sülh və əmin-amanlığı təmin edən ölkələrdən biridir.

Müntəzəm avtobus marşrutları açılır

İndi xeyli insan Şuşanı canlı olaraq görə biləcək

Yanvarın 24-dən etibarən Şuşa və Ağdama ilk müntəzəm avtobus marşrutlarının açılması gözlənilir. Nəzərdə tutulan marşrut xətləri Bakı - Şuşa - Bakı, Əhmədbəyli - Şuşa - Əhmədbəyli, Bakı - Ağdam - Bakı və Bərdə - Ağdam - Bərdədir.

Məlumata görə, biletlərin satışının onlayn qaydada həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Onlayn sistem sərnişindəşimada sistemliliyin, növbəliliyin təmin edilməsi, kvotalara ciddi riayət edilməsi, müvafiq məlumat bazasının formalaşdırılması məqsədilə tətbiq ediləcək.

(səh.3)



"Şahlar Əsgərov repetitorluqla bağlı problemi vaxtında qaldırmalı idi"

Elçin Əfəndi: "O, Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri olduğu dövr ərzində bu məsələni niyə işıqlandırmırdı?"

(səh.6)

Bahalaşmanın qarşısını almağın bir-cə yolu var

Natiq Cəfəli: "Bütün zəruri ərzaq məhsullarının gömrük rüsumlarını azaltmaq lazımdır"

(səh.4)



Nizami rayonunda yaşayış binaları sökülür

Həmin binalardan artıq sakinlərin köçürülməsinə başlanılıb

Bakının Nizami rayonunda bəzi yaşayış binalarının sökülməsinə başlanılıb.

Trend-in əldə etdiyi məlumata görə, bunlar Bakı şəhəri, Nizami rayonu, Rüstəm Rüstəmov küçəsi 88-98 ünvanında yerləşən binalardır. Həmin binalardan artıq sakinlərin köçürülməsinə başlanılıb.

Qeyd edək ki, söküntü aparılan ərazidə yerləşən binalar ötən əsrin 40-60-cü illərdə inşa olunmuş "Minsk" və "Xruşovka" layihəli beş mərtəbəli binalardır.

Daha 359 nəfər koronavirusa yoluxub

8 nəfər ölüb, 263 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 359 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 263 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 8 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 626 085 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 608 777 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 8 529 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 8 779 nəfərdir.

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxma faktı			
18.01.2022		18.01.2022	
Yoluxma faktı	Ölüm	Yoluxma faktı	Ölüm
625 726	808	608 514	369
8 691	9 340	6 006 500	8 529
8 521	11		

Ölkələrimiz arasında fəal siyasi dialoq var

Prezident İlham Əliyevlə Monteneqro parlamentinin sədri Aleksa Beçiç arasında videoformatda görüş olub



Dünən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə Monteneqro parlamentinin sədri Aleksa Beçiç arasında videoformatda görüş olub. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Monteneqro arasında dostluq münasibətlərinin olduğunu qeyd edərək, ölkələrimiz

arasında, o cümlədən dövlət başçıları səviyyəsində mövcud yüksək səviyyəli dialoqu vurğuladı, parlamentlərarası əlaqələrin inkişafından məmnunluğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı müxtəlif sahələrdə, o cümlədən iqtisadi-ticarı, enerji, nəqliyyat sahələrində əməkdaşlığın

inkişafı üçün yaxşı zəminin olduğunu qeyd etdi və bu baxımdan hökumətlərə birgə komissiyaların fəaliyyətinin önəmini vurğuladı.

Monteneqro parlamentinin sədri Aleksa Beçiç də öz növbəsində ölkələrimiz arasında fəal siyasi dialoqun olduğunu məmnunluqla qeyd etdi.

Aleksa Beçiç Monteneqronun Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini daim dəstəklədiyini vurğuladı.

Monteneqronun Azərbaycanın dostu olduğunu deyərək, ölkəmizin əldə etdiyi nailiyyətlər münasibətilə xalqımızı təbrik etdi. Monteneqro parlamentinin sədri ölkələrimiz arasında əlaqələrin strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşdığını qeyd edərək bu sahədə müvafiq sənədin imzalanmasının vacibliyini vurğuladı.

Görüşdə, həmçinin beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən parlamentlərarası təşəvvülatlar çərçivəsində ölkələrimizin qarşılıqlı dəstəyi və maraq doğuran digər məsələlər müzakirə olundu.

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi sahəsində tədbirlər davam etdirilir.

DSX Mətbuat Mərkəzindən verilən məlumata görə, yanvar ayının 17-də saat 15:25 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının Göytəpə sərhəd dəstəsinin Biləsuvar rayonunun Amankənd kəndi yaxınlığında yerləşən sərhəd



Azərbaycandan qeyri-adi jest

Sərhəddimizi pozan İranın üç azyaşlı vətəndaşı isti yemək və digər lazımı şəraitlə təmin ediliblər

zastavasının xidməti sahəsində 3 nəfər şəxs tərəfindən İran İslam Respublikasında Azərbaycan Respublikası istiqamətində dövlət sərhədinin pozulması müşahidə edilib və sərhəd pozucuları sərhəd naryadı tərəfindən saxlanılıb.

Azyaşlı olmaları müəyyən edilən sərhəd pozucuları dövlət sərhədini səhvən pozmalarını bildirib və özlərini İran İslam Respublikasının vətəndaşları Atəşi Əmirza Atəş (14 yaş), Puya Bədəli Mehrac (12 yaş) və Danayi

Səhənd İbrahim (11 yaş) kimi təqdim ediblər. Saxlanılmış şəxslər sərhəd zastavasına getirilib, isti yemək və digər lazımı şəraitlə təmin ediliblər.

Azərbaycan Respublikası və İran İslam Respublikası arasında mehriban qonşuluq və dostluq münasibətləri nəzərə alınaraq sərhəd nümayəndəliyi xətti ilə müqabil tərəf məlumatlandırılıb.

Qısa müddət ərzində azyaşlıların ilir tərəfinə təhvil verilmələri nəzərdə tutulub.

"Şuşa İli" ilə bağlı Tədbirlər Planı hazırlanacaq

"Şuşa İli" ilə bağlı Tədbirlər Planı hazırlanacaq.

Bu, Baş nazir Əli Əsədovun "Azərbaycan Respublikasında 2022-ci ilin "Şuşa İli" elan edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 5 yanvar tarixli 3096 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə imzaladığı sərəncamda əksini tapıb.

Sərəncama əsasən, Mədəniyyət Nazirliyi Ədliyyə Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi və icra prosesində müəyyən ediləcək digər aidiyyəti dövlət orqanları (dövlətin hüquqi şəxsləri) ilə razılaşdırmaqla, "Şuşa İli" ilə bağlı Tədbirlər Planına dair təkliflərini iyirmi gün müddətində Nazirlər Kabinetinə təqdim etməlidir.

"Növbəti pandemiya hazırlaşmalıyıq"

BMT-nin Baş katibi koronavirus pandemiyası ilə ədalətli və bərabər əsaslarla mübarizə aparmağa çağırır



BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreş Dünya İqtisadi Forumunda çıxışı zamanı növbəti pandemiya hazırlaşmağa çağırır.

"Biz hər bir ölkədə monitoring, erkən aşkarlama və sürətli reaksiya planlarına sərmayə qoymaqla və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının avtoritetini möhkəmləndirməklə növbəti pandemiya hazırlaşmalıyıq", - A. Quterreş videomüraciətində bildirib.

O, həmçinin mövcud koronavirus pandemiyası ilə ədalətli və bərabər əsaslarla mübarizə aparmağa çağırır. A. Quterreş xatırladı ki, ÜST daha əvvəl 2021-ci ilin sonuna qədər dünya əhalisinin 40%-ni, bu ilin ortasında isə 70%-ni peyvənd olunması ilə bağlı strategiyasını açıqlamışdı:

"Biz bu məqsədlərdən uzağıq. Bu utandırıcıdır, lakin yüksək gəlirli ölkələrdə peyvənd nisbətləri Afrika ölkələrindən yeddi dəfə yüksəkdir. Peyvəndlərin paylanmasında ədalətə ehtiyacımız var".

Baş katibin qeyd edib ki, bütün ölkələr və bütün istehsalçılar COVAX mexanizmi ilə peyvəndlərin tedarükünə üstünlük verməli və bütün dünyada yerli testlərin, peyvəndlərin və müalicə vasitələrinin istehsalını dəstəkləməlidirlər.

"Təcavüzkar tərəf Rusiyadır"

Yens Stoltenberg: "Ukraynadan hansısa addım gözləmək doğru olmaz"

"Təcavüzkar tərəf Rusiyadır. Deməli, Ukraynadan təzyiqin aşağı salınması istiqamətində addım gözləmək doğru olmaz". "Report" "TRT Haber"ə istinadən xəbər verir ki, bunu NATO-nun Baş katibi Yens Stoltenberg deyib.

"Şərqi Avropadakı böhranın diplomatik həlli üçün bundan sonra addım atmalı olan tərəf Rusiyadır. NATO Rusiyanın da qayğılarını da nəzərə alacaq. Amma vəziyyət sabitləşdirmək Rusiyadan asılıdır", - o bildirib.

Y.Stoltenberg həmçinin vurğulayıb ki, Rusiya Ukraynaya hücum etsə, siyasi və iqtisadi sanksiyalara məruz qalacaq.

Qeyd edək ki, NATO-nun Baş katibi Kanadanın dövlət televiziyası olan "CBC News"ə müsahibə verib.



5 azyaşlı uşaq məişət zorakılığı ilə üzləşib

Şamaxıda baxımsız qalan azyaşlılar sosial reabilitasiya müəssisəsinə yerləşdirilib



Şamaxının ikinci Çaylı kəndində baxımsız vəziyyətdə yaşadıqları barədə məlumat yayılan 5 azyaşlı uşağın məişət zorakılığı ilə üzləşdiyi müəyyən edildiyindən onların

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin Həssas əhəli qruplarından olan şəxslər üçün siqnacaq və sosial reabilitasiya müəssisəsinə yerləşdirilməsi qərarı alınmışdı.

Agentlikdən verilən məlumata görə, artıq azyaşlılar Sosial Xidmətlər Agentliyinin müəssisəsinə gətiriliblər.

Bundan sonra onlar məişət zorakılığının zərərçəkənlərlə bağlı xüsusi şöbədə Agentliyin peşəkar mütəxəssislərinin iştirakı ilə reabilitasiya prosesi keçəcəklər. Prosesin davamında uşaqların reabilitasiyasının nəticəsinə uyğun olaraq onların rifahı üçün aidiyyəti tədbirlər görülməsi barədə qərar qəbul ediləcək.

Ermənilər 1990-cı il qanlı 20 Yanvar hadisəsinin ildönümü ərəfəsində propaqanda maşınıni yenidən işə salıblar. Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi uydurma iddialarla Azərbaycana ittiham edib. İrəvan 20 yanvar hadisəsində minlərlə erməninin "qətl edildiyi", "təzyiqlərə məruz qaldıqları" və Bakıdan "sürgün edildikləri" kimi absurd iddialar irəli sürüb.

Guya, rəsmi Bakı 20 Yanvar faciəsini məqsədyönlü şəkildə qabardaraq, erməni "qırğınlarını" ört-basdır etməyə

Hərəkəti Partiyasının sədri, keçmiş millət vəkili Fərəc Quliyev bildirib ki, İrəvanın davranışlarına təcüb etməməliyik. Partiya rəhbəri bəyan edib ki, Ermənistan hələ düşmənimizdir və statusu dəyişməyib: "Dövlət başçısı İlham Əliyev müsahibəsində Ermənistanı qonşu ölkə adlandırmadı. Çünki



20 Yanvar qırğınında ermənilər də iştirak ediblər

Fərəc Quliyev: "Onların adları da məlum idi"

çalışıb. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi düşmən tərəfin çirkin ittihamlarını cavabsız qoymayıb. XİN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Leyla Abdullayeva bildirib ki, Bakıda 1990-cı ilin yanvarında erməni əhaliyə qarşı "qırğın törədməsi" iddiası tamamilə əsassız və uydurmadır. XİN-dən vurğulanıb ki, bu, Ermənistan tərəfinin Azərbaycanın dinc əhəlisinə qarşı tarixən həyata keçirdiyi soyqırımı, etnik təmizləmə siyasətini, Xocalı şəhərində bir gecədə 613 mülki şəxsi vəhşicəsinə qətlə yetirdiyini gizlətmək məqsədini güdən propaqandadır: "Təəssüflə qeyd etməliyik ki, ermənilərin "qurban" şəklində təqdim edildiyi hekayələr onilliklər ərzində erməni millətçiliyinin ideoloji əsasını təşkil edib. Elə bu da Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddialarına təkan verib. Ermənistanla Azərbaycan arasında yüz minlərlə insanın böyük iztirablarına səbəb olan dağıdıcı münasibətlər gətirib çıxarıb. Hazırda münasibətdən sonrakı dövlətlərarası münasibətlərin normalaşması məsələlərinin müzakirə mövzusu olduğu bir vaxtda Ermənistan XİN-in yenidən bu kimi əsassız və destruktiv bəyanatlarla çıxış etməsi qarşı tərəfin münasibətlərin normalaşmasına çalışmadığını göstərir. Bu isə təəssüf doğurduğu qədər həm də təhlükəlidir". L.Abdullayeva bəyan edib ki, istintaq materialları, eləcə də bir sıra beynəlxalq müstəqil qurumların təkzibedilməz müşahidələri sübut edir ki, 20 yanvar hadisəsi sovet xüsusi xidmət orqanları tərəfindən hazırlanmış, Azərbaycan xalqının müstəqillik mübarizəsinə qarşı yönəlmis açıq təcridatçı əməllər idi.

Ermənistan tərəfinin yalanları ilə bağlı "Şərq"ə danışan Milli Dirçəliş

"Ozamankı proseslərdə ermənilər hər cür vəhşiliyə əl atmışdı"

daşları olduqlarını qəbul etməyiblər. Türkiyəyə qarşı iddialardan, saxta "soyqırım"dan əl çəkəməyiblər. Ermənistanın gerbində Ağrı dağı əks olunmaqda, konstitusiyasında Türkiyə dövlətinə ərazi iddiaları qalmaqdadır. Ermənistanın hər sahədə hücumlarını davam etdirə biləcəyi ehtimalını daim gündəmdə saxlamalıyıq. Addımlarımız da ona uyğun olmalı, ermənilərə qarşı "kötək və kökə" siyasətini tətbiq etməliyik. Ermənistan daxili auditoriyasını sakitləşdirmək, əhaliyə "İrəvanın geri çəkilmədiyini" göstərmək üçün əsassız ittihamlara baş vurur. Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu zədələməyə çalışır. Çünki başqa müstəvillərdə ardıcıl məğlub olular. Brüssel görüşündən istədikləri nəticə çıxmadı, KTMT-ni prosese cəlb edə bilmədilər. Bu amillər İrəvanda və erməni cəmiyyətində ciddi narazıhatlıq doğurur".

F.Quliyev vurğulayıb ki, 1990-cı ilin yanvarında Azərbaycana daxil olan 66 minə qədər sovet ordusu-

nun tərkibində Stavropol və Krasnodardan gətirilən erməni zabıtları və kursantlar var idi: "Onların adları da məlum idi. O vaxt 100 cildlik cinayət işi hazırlanmışdı. Təəssüflər olsun ki, işin 60 cilddən çoxunu Moskvaya apardılar, ancaq geri qaytarmadılar. Ermənilərin Bakıda törətdikləri bütün cinayətlərin dəlil-sübutları mövcud idi. Ondan əvvəl də Sumqayıtdakı hadisələrin ermənilər tərəfindən təşkil edildiyini özləri etiraf etmişdilər. 20 Yanvar qırğınlarını həyata keçirmək üçün ermənilərin xüsusi canfəşanlılığı olmuşdu.

Ruslara qarşı müəyyən addımların atılması, talançılıqla məşğul olunması və s. hamısı real faktlar idi. Məhz həmin ərəfədə Ermənistandakı azərbaycanlılar öz yurdlarından qovulmağa başlanmışdı. 1948-ci ildən sonra ilk dəfə idi ki, azərbaycanlılar kütləvi şəkildə öz torpaqlarından zorla çıxarıldı. Ozamankı proseslərdə ermənilər hər cür vəhşiliyə əl atmışdı. Azərbaycanlı uşaqları diri-diri borulara yığıb ağzını qaynaq etmişdilər. Dövrün hadisələrinə qatılma və soyqırımı məruz qalan, torpaqlarından qovulan ermənilər yox, azərbaycanlılar olub. Bunu təsdiqləyən çoxsaylı foto-video kadrlar və yüzlərlə sənəd var".

Müsahibimizin fikrincə, Ermənistan qarşı davranışımız adekvat olmalıdır: "Büdcədə hərbi xərclərin artırılması çox doğru qərardır. Sərhədlərimizdə ordumuzu daim gücləndirməli, cəmiyyətdə vətənpərvərlik hissinə yüksək səviyyədə saxlamalıyıq. Nəzərə almalıyıq ki, ermənilər ya birbaşa özləri, ya da ağalarnın sifarişi əsasında hər fürsətdən yararlanmaq istəyə-cəklər. Azərbaycan mühüm geopolitik məkanda yerləşir və regionda böyük dövlətlərin maraqları daim toqquşur. Əksər hallarda isə məşə kimi ermənilərdən istifadə edirlər".

İsmayıl Qocayev

Cosef Borrell Rusiyanı hədəfə aldı

"Ukraynaya istənilən hərbi hücumun böyük nəticələri və ciddi xərcləri olacaq"



Avropa İttifaqının (Aİ) Xarici Əlaqələr və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə Ali Nümayəndəsi və Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Cosef Borrell Rusiyanı hədəfə alan çıxış edib.

"Şərq" xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, Cosef Borrell bu haqda Aİ müdafiə nazirlərinin Fransada baş tutan qeyri-rəsmi toplantısından sonra keçirilən mətbuat konfransında danışıb.

C.Borrell çıxışda Rusiyanı gərginliyi azaltmaq haqqında xəbədarlıq edib və onu sülhə səsləyib:

hərbi hücumun böyük nəticələri və ciddi xərcləri olacaq. Buraya tərəfdaşlarımızla razılaşdırılaraq qəbul ediləcək məhdudlaşdırıcı tədbirlər daxildir".

Borrell, problemləri Rusiya ilə dialoq yolu ilə həll etmək istədiklərini ifadə edib: "Ümumiyyətlə, Rusiya ilə dialoqa açıq-ğic, lakin azadlığımızdan, suverenliyimizdən, müstəqilliyimizdən və fundamental dəyərlərə hörmətimizdən heç vaxt güzəştə getməyəcəyik".

Çimnaz Şahlar

100 il sonra belə Ermənistan Türkiyəyə lazım olmayacaq

Ancaq indi Ankara ilə əməkdaşlıq İrəvana hava-su kimi lazımdır



“Türkiyə ilə sərhədlərin açılması və iqtisadi-siyasi əlaqələrin tam bərpası ermənilərin rifahını, yaşayışını dəfələrlə yüksəldəcək”

İsmayıl Qocayev

Yanvarın 14-də Moskvada Türkiyə ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması ilə bağlı təyin olunmuş xüsusi nümayəndələrin ilk görüşü baş tutub. Rusiya XİN başçısının müavini Andrey Rudenkonun vasi-təçiliyi ilə keçirilən görüşdə Türkiyəni Serdar Kılıç, Ermənistanı isə Ruben Rubinyan təmsil ediblər.

Ermənistan XİN-dən verilən açıqlamaya görə, konstruktiv şəraitdə keçən ilk görüşdə xüsusi nümayəndələr Ermənistan-Türkiyə dialoqu vasitəsilə nizamlanma prosesi ilə bağlı ilk fikirlerini bölüşüblər. Tərəflər ilkin şərt olmadan tam nizamlanma üçün danışıqları davam etdirmək barədə razılığa gəliblər.

Rusiya beynəlxalq məsələlər şurasının baş direktoru Andrey Kortunov bildirib ki, Moskva Ermənistanla Türkiyə arasında yaranmaqda olan əməkdaşlığı praktiki müstəviyə keçirmək üçün tərəflərə Cənubi Qafqazda logistika şəbəkəsinin inkişafı layihələrini təklif edə bilər. Onun qənaətinə, bu, yalnız Ermənistan və Türkiyəyə deyil, həm də Ankara ilə fəal ticarət aparən Rusiyanın cənub regionlarına fayda gətirəcək. Ekspertin fikrinə, hər iki tərəf yolun yalnız başlanğıcıdır: "Moskva üçün də bu vacib məsələdir, çünki İrəvan və Ankara ilə münasibətləri balansda saxlamaq kifayət qədər çətindir. Rusiya üçün Ermənistanla Türkiyə arasında seçim etmək həmişə çətin olub. Belə dialoqun bərpası, görünür, Rusiya diplomatları və siyasətçiləri üçün hansısa başağrısını aradan qaldıracaq". Azərbaycan xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov qeyd edib ki, rəsmi Bakı Türkiyə-Ermənistan təmaslarının başlanmasını dəstəkləyir. Onun sözlərinə görə, ikinci Qarabağ müharibə-

sinin nəticəsi olaraq qəbul edilmiş birgə bəyanatlar və o bəyanatlarda əksini tapmış razılaşmaların yerinə yetirilməsinin alternativi yoxdur: "Türkiyənin təşəbbüs-karı olduğu Türkiyə-Ermənistan təmaslarının başlanmasını alqışlayırıq. Bunun davamlı olması, etimadın daha da gücləndirilməsi üçün ölkələr arasında kommunikasiyalar açılmalıdır, əlaqələr bərpa olunmalıdır. Birmənalı olaraq düşmənçilik əhval-ruhiyyəsi, düşmənçiliyə yönəlmiş ideologiya basdırılmalıdır, gündəlik həyatdan çıxarılmalıdır".

NATO-nun Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi Xavyer Kolomina tviter səhifəsində Türkiyə və Ermənistanla çağırış edib. Qurumun xüsusi nümayəndəsi bildirib ki, rəsmi Ankara və İrəvan bu istiqamətdə söyləri artırmalıdır və hərbi alyans prosesə dəstək verməyə hazırdır".

Ermənistanın Siyasi İqtisadiyyat Araşdırmalar İnstitutunun politoloqu Benjamin Matyosyan isə bildirib ki, İrəvan Ankara tərəfindən de-fakto qoyulan bütün tələbləri yerinə yetirib. Onun sözlərinə görə, ənənəvi olaraq, Ermənistan-Türkiyə sərhədinin açılması müqabilində İrəvanın Qarabağından və saxta "soyqırım"dan imtinası tələb olunurdu: "De-fakto, bu tələblər artıq Ermənistan hakimiyyəti tərəfindən yerinə yetirilib". Matosyanın sözlərinə görə, hazırkı Ermənistan-Türkiyə gündəmi erməniyönlü deyil. Buna baxmayaraq, Ermənistan rəhbərliyi bu münasibətlərdə "respublikanın iqtisadi vəziyyətini yaxşılaşdırmaq, eləcə də Qərbi dövlətləri ilə yaxınlaşmaq imkanı" görür: "İrəvan səmimi şəkildə inanır ki, Ankara vasitəsilə Qərbi dünyasına, NATO strukturlarına inteqrasiya edə bilər. Ermənistan-Türkiyə dialoqu açıq-aydın ABŞ-ın himayəsi altında gedir. Bu dialoqun əsl məqsədi Ru-

siyanı bölgəmizdən sıxışdırıb çıxarmaqdır".

Ankara-İrəvan əlaqələrinin normallaşması prosesini "Şərq"ə dəyərləndirən millət vəkili Elman Məmmədov deyib ki, Türkiyədə qardaş ölkənin vətəndaşlığını qəbul etmiş xeyli erməni yaşayır. Eyni zamanda Türkiyədə müvəqqəti yaşayan və işləyən Ermənistan vətəndaşları da çoxdur: "Türkiyə lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirmişdi ki, ölkədə 100 mindən artıq Ermənistan vətəndaşı çörək pulu qazanır. Deyirlər, təyyarə reysləri də bərpa olunub. Bir məsələni də qeyd edim. Türkiyəyə səfərlərimdə hava limanında reyslərin elektron tablolarında İrəvan-Ankara reysləri diqqətini cəkirdi. Hətta sual etdirdim ki, Ermənistanla diplomatik əlaqələr olmadığı halda uçuşlar necə həyata keçirilir? Deyirdilər ki, onlar çarter (qeyri-müntəzəm) reysləridir. O cümlədən, Gürcüstan vasitəsi ilə Türkiyədən Ermənistanla yük tirlərinin getməsi ilə bağlı məlumatlar var idi. Yəni demək istəyirəm ki, iş adamlarının müəyyən formada əlaqələri olub. Ancaq indi söhbət rəsmi əməkdaşlıqdan və sərhədlərin açılmasından gedir. Reallıq odur ki, Ermənistan nəinki indi, hətta 100 il sonra belə Türkiyəyə lazım olmayacaq. Ermənistan bütün sahələrdə iflasa uğramış, iqtisadiyyatı çökmüş bir dövlətdir. Türkiyə ilə əməkdaşlıq Ermənistanla hava-su kimi lazımdır. Ermənilər bu məsələdə minnətcəli olmalı, yalvar-yaxar edən tərəf olmalıdır. Çünki Türkiyə ilə sərhədlərin açılması və iqtisadi-siyasi əlaqələrin tam bərpası ermənilərin rifahını, yaşayışını dəfələrlə yüksəldəcək. Ancaq ermənilər Türkiyəyə heç nə verməyəcəklər".

Parlament üzvü vurğulayıb ki, İrəvan Ankara ilə əməkdaşlıqda səmimi dirsə, ilk növbədə konstitusiyalarında dəyişiklik etməli, Türkiyəyə qarşı ərazi iddialarından, qondarma "soyqırım" ittihamlarından birdəfəlik vaz keçməlidir: "Türkiyə dövləti Ermənistanın qarşısına birmənalı şərt qoyur ki, ikili münasibətlərin bərpası Azərbaycanla normal əməkdaşlıqdan asılıdır. Ermənilər Azərbaycanın suverenliyini rəsmən tanımalıdır. Nəhayət, rəsmi Bakı ilə İrəvan yekun sülh sazişinə imza atmalıdır. Bu şərtlər reallaşmadan münasibətlərin normallaşmasını gözləmək mümkünə deyil. Ermənilər tarix boyu türk millətinin başına oyun açıb, çoxsaylı qətləmlər, soyqırımlar törədib. Əfsuslar ki, ermənilər bu gün də öz çirkin niyyətlərindən əl çəkməyiblər. Ona görə də məsələyə kompleks şəkildə yanaşılmalıdır. Əlaqələr yarana-çaqsa, hər məsələ nəzərə alınmalı, İrəvan öz səmimiyyətini sübuta yetirməlidir".



Müntəzəm avtobus marşrutları açılır

İndi xeyli insan Şuşanı canlı olaraq görə biləcək

Yanvarın 24-dən etibarən Şuşa və Ağdama ilk müntəzəm avtobus marşrutlarının açılması gözlənilir. Nəzərdə tutulan marşrut xətləri Bakı - Şuşa - Bakı, Əhmədbəyli - Şuşa - Əhmədbəyli, Bakı - Ağdam - Bakı və Bərdə - Ağdam - Bərdədir.

Məlumata görə, biletlərin satışının onlayn qaydada həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Onlayn sistem şərtləndirilməməsi sistemliliyin, növbəliliyin təmin edilməsi, kvotalara ciddi riayət edilməsi, müvafiq məlumat bazasının formalaşdırılması məqsədilə tətbiq ediləcək.

Şuşaya avtobus marşrutlarının təşkilində diqqət edilməsi mühüm olan məsələləri "Şərq"ə açıqlayan

Kərim Kərimli:
“Ən əsas qiymətlər insanların cibinə uyğun olmalıdır”

yazıçı-publisist, Şuşa sakini Kərim Kərimli bildirib ki, Şuşanı, Ağdamı ziyarət etmək istəyənlərə şərait yaradılmalıdır: "Şuşaya avtobus marşrutlarının açılmasını çox yüksək dəyərləndirirəm. Şəhərə əvvəllər yalnız xüsusi dövlət və səfərlər çərçivəsində gedirdi. İndi isə bir çox insan Şuşanı canlı olaraq

görə biləcək.

Ən əsas qiymətlər insanların cibinə uyğun olmalıdır. Son zamanlar insanların maliyyə çətinliyi çəkdiyinə şahidi oluruq. Lakin insanların arzusunun qarşısı alınmalıdır. Şəhid ailələrinə, qazilərə, müharibə veteranlarına güzəştli tətbiq olunmalıdır".

Xanlar ƏLİBƏY

Vətənpərvərlik qanununa ehtiyac yoxdur

Üzeyir Cəfərov: “Deyəsən, bekarçılıqdır, bilmirlər nə işlə məşğul olsunlar”



“Vətənpərvərlik tərbiyəsi haqqında” yeni qanun layihəsi hazırlanır”. Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev deyib ki, qanun layihəsi Komitənin 2022-ci il yaz sessiyası üçün iş planına daxil edilib.

Bəxtiyar Əliyev vurğulayıb ki, qanun layihəsinin hazırlanması istiqamətində işlər gedir, bezi dəqiqləşmələr aparılır: “Yəqin ki, yaz sessiyası müddətində də bu layihə üzərində iş davam etdiriləcək”. Komitə sədri əlavə edib ki, qanun layihəsinin hazırlanması üçün hələ İşçi Qrup yaradılmayıb: “İşçi Qrupun yaradılması nəzərdə tutulur. Çünki bütün materialların toplanması ilə bağlı həm şöbələr, həm də komitə üzvləri işləyirlər. Biz həm də ictimaiyyətin rəyini nəzərə alırıq, cəmiyyətdə gedən prosesləri izləyirik”. Xatırladaq ki, “Vətənpərvərlik haqqında” qanun layihəsi bir neçə ay öncə də gündəmə gəlmiş və müzakirələrə səbəb olmuşdu. Məsələ ondadır ki, bəhs edilən qanun layihəsinin önməni vurğulayanlarla yanaşı, hiss və duyğuların qanunla tənzimlənməsinin qeyri-mümkün və anlaşılmaz olduğunu iddia edənlər daha çoxdur. Aylar öncə qanun layihəsi ilə bağlı qəzetimizə danışan millət vəkili Fəzail Mustafadə məsələyə fərqli yanaşmışdı. Deputat bildirmişdi ki, onun üçün vətənpərvərlik tərbiyəsinin qanunla həyata keçirilməsi bir az aydın deyil: “Bir qədər fərqli baxışım var. Bəlkə də orada hansısa müddəalar var, amma bizim üçün aydın deyil. Qanun layihəsi ilə tanış olmadığımı üçün deyə bilmərəm. Amma prinsipcə, vətənpərvərliyin qanunla tənzimlənməsi mənə qəribə gəlir”.

Təkrar gündəmə gətirilən qanun layihəsi barədə fikirlərini “Şərq”lə bölüşən hərbi ekspert, ehtiyatda olan polkovnik Üzeyir Cəfərov vətənpərvərliklə bağlı xüsusi qanunverici akta qətiyyəv ehtiyac olmadığını düşünür. Ekspertin qənaətinə, bəzi deputatlarımız fərqli qanun layihələri təklif etməklə Ginnesin Rekordlar

Kitabına düşmək niyyətindədir: “Azərbaycanda vətənpərvərliklə bağlı ayrıca qanuna heç bir ehtiyac yoxdur. Konstitusiyamızda, çoxsaylı qanunlarımızda dövlətə və xalqa layiqli xidmət məsələsi öz əksini tapıb. Şəxsən mənə görə çox absurd layihədir. Qanunvericilikdə əks olunması zəruri olan xeyli vacib məsələlər var. Yeni dəb düşüb, çoxları oturub-durub, "son reallıqdan, mövcud reallıqdan" danışirlar. "Son reallıq" bizə deyir ki, Vətəni ikeilli yox, dördəlli sevmək lazımdır?! Axı nə dəyişib, daha doğrusu, mənfiyyə doğru nə baş verib? Əksinə, 44 günlük Vətən müharibəsindən, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsindən sonra insanların vətənpərvərlik duyğusu, torpağa məhəbbəti, orduya sevgisi dəfələrlə artıb. Qanun layihəsi mənə çatmır. Ümumiyyətlə, belə qanunları müzakirəyə çıxarmaq, vaxt aparmaq lazım deyil. Dinimiz də, konstitusiyamız da hər bir insana Vətən sevgisinə aşılayır. Vətənpərvərliyi qanunvericilik formasına salmağı lüzumsuz sayıram. Deyəsən, bekarçılıqdır, bilmirlər nə işlə məşğul olsunlar. Tutaq ki, kimsə vətənpərvər deyil, bunu necə, hansı mexanizmlə müəyyən edəcəklər və ona hansı cəza verilecək? Heç bir xarici ölkədə bənzər qanun yoxdur. Dünyanı özümüze güldürməyə, XXI əsrdə bu, nə yanaşmadır?”

Ü.Cəfərov vurğulayıb ki, qanunlar konkret məsələləri tənzimləmək üçün-dür: “Ölkədə hansısa sahə ilə bağlı boşluq, çatışmazlıq olmalıdır ki, onunla bağlı ayrıca qanun layihəsinə ehtiyac duyulsun. Belə çıxır, Azərbaycanda vətənpərvərliklə bağlı boşluq var və biz onu qanunvericiliklə tənzimləmək istəyirik. Şükür Allaha, Azərbaycan xalqının Vətən sevgisi çox yüksək səviyyədədir. Vətəndaş bunu gübətə yetirmək üçün nə etməlidir, yolda gedərkən “Vətəni sevirəm” deyə qışqırmalıdır?! İstənilən məsələni ciddi əsaslandırmaq lazımdır”.

İsmayıl Qocayev

Ət məhsullarının qiyməti bahalaşib

“Bu vəziyyət ən çox aztəminatlı sosial qruplara təsir göstərəcək”

Çimnaz Şahlar

Azərbaycanda mal və quzu ətinin qiyməti bahalaşib. Yanvar ayının ilk onğünüündən Bakıda mal ətinin bir kiloqramı 13-14 manata satılır. Əvvəllər isə mal ətinin bir kiloqramı 10,5-11 manata satılıb.

Bir kiloqramı 14 manata satılan quzu ətinin isə qiyməti hazırda 16-17 manat arasındır. Satıcılar bunun səbəbini mal və quzu ətinin topdansatış qiymətinin bahalaşması ilə əlaqələndiriblər.

Ət məhsullarının qiymətinin bahalaşması əhali tərəfindən birmənalı qarşılanmayıb. İnsanlar yeni qiymətlərin hər kəsin büdcəsinə uyğun olmadığını düşünür.

Mövzunu “Şərq”ə şərh edən iqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov bildirib ki, bahalaşma əhəlinin büdcəsinə mənfi təsir göstərəcək: “Qiymət artımı əhəlinin alıcılıq qabiliyyətini zəiflədəcək. Təbii ki, müəyyən sosial qrup üçün imkanlar yaradır. Fərmer təsərrüfatı ilə məşğul olanlar və ailə təsərrüfatlarında et istehsalı ilə məşğul olanlara müsbət təsir göstərə bilər. Çünki onlar da ölkənin vətəndaşlarıdır. Bu aspektdən yanaşdıqda, əslində qiymət artımları hansısa formada istehsalı təşviq edir, onun üçün maraqlar yaradır və mənfəət normasını artırır. Amma indiki şərtlər daxilində, bu o qə-



“Hökumət mümkün qədər əlində olan iqtisadi alətlərdən istifadə edərək qiymət artımlarını qismən də olsa neytrallaşdırmağa çalışmalıdır”

dər də geniş yayılmış hal deyil. Çünki ümumiyyətlə, istehsal qiymətlərinin indeksi daha sürətlə artır. Hazırkı şəraitdə qiymətlərin artmasının daha geniş kütlələrə təsiri göz önündədir”.

Ekspert optimal səviyyənin qorunub saxlanılmasının çox vacib məqam olduğunu vurğulayıb: “İqtisadiyyatda belə bir məsələ var ki, hər hansısa məhsulun qiyməti artmırsa, bu zaman həmin məhsulların istehsalına maraqlar və təşviq əhəmiyyətli dərəcədə azalmağa başlayır. Nəticədə qıtlıq yaranır. Bu isə daha ciddi fəsadlara gətirib çıxarır. Amma təbii ki, qiymət artımları da həddən artıq olub optimal səviyyəni pozduqda əhəlinin alıcılıq gücünə mənfi təsir göstərir. Bu da dolayısı ilə tələbin aşağı düşməsinə səbəb olur. Burada optimal səviyyənin qorunub

artması o demək deyil ki, hər kəsin büdcəsində eyni formada əks olunur. Çünki əhəlinin aztəminatlı sosial qrupları, xüsusilə də birinci və ikinci desil üçün bunlar əsas xərclərdir. Ona görə də bu artımlar aztəminatlı sosial qruplara daha mənfi təsir göstərəcək. Azərbaycanla təxminən 4-5 milyon belə insan var. Pensiyaçılar, müavinət alanlar, minimum əməkhaqqı ilə çalışanlar və s. bu qrupa aiddir. Bu, arzuolunan hadisə deyil. Təəssüf ki, bu qiymət artımları 2022-ci ildə əksər sahələrdə özünü mümkün şəkildə göstərəcək. Hökumət mümkün qədər əlində olan iqtisadi alətlərdən istifadə edərək bu qiymət artımlarını qismən də olsa neytrallaşdırmağa çalışmalıdır”.

Ermənistanə 6 ay vaxt verilib

Bakı yaz aylarında sərhədin demarkasiyasına start verilməsini planlaşdırır

"Prezident İlham Əliyevin müşahibəsi son geosiyasi proseslər, sərhəd döyüşləri fonunda, həm də müəyyən mesajların yenilənməsi baxımından əhəmiyyətlidir".

Bu barədə "Şərq"ə siyasi şərhçi Asif Nərimanlı deyib. Analitik bildirib ki, Prezidentin iqtisadi məsələlərdən danışarkən, epizodik toxunduğu iki məsələ müəyyən nəticələr çıxarmağa imkan verir:

"Birincisi, Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin praktiki olaraq bərpa edilməsidir. Sərhədin Zəngilandan Laçına qədər olan hissəsinin bərpa edildiyi, əsas problemın davamlı toqquşmaların yaşandığı Kəlbəcər istiqamətində olduğu haqda məlumatlar var idi. Hərçənd, dövlət başçısı bildirdi ki, "biz bu sərhədlərə çıxmalıyıq, bu sərhədi qorumalıyıq və bu gün buna nail olmuşuq - sərhədboyu Arazdan Murov dağına qədər". Bu o deməkdir ki, cənubdan şimala qədər bütün istiqamətlərdə Ermənistanın işğal dövründə irəli çəkdiyi sərhəd xətti bərpa edilib. Bundan sonrakı mərhələ delimitasiya-demarkasiya işinin həyata keçirilməsidir. Delimitasiya-demarkasiya razılaşmasının icrası uzanarsa belə, Azərbaycan faktiki olaraq sərhədə çıxıb. Bakının əsas tələbi anklavlarla bağlıdır. XİN başçısı Ceyhun Bayramov da ötən ilin sonunda bildirdi ki, "anklavlar məsələsi



ləsinin həlli delimitasiya prosesində baş verə bilər. Azərbaycanın yanaşması ondan ibarətdir ki, bu proses danışıqlar masasında aparılmalı, hərbiçilər arasında hər hansı gərginlik yaranılmamalı, buna imkan verilməməlidir" və bununla İrəvana "məsələ masada həll edilməse, sahadə həll ediləcək" mesajı verildi. İkincisi, Prezidentin Ağdərə ilə bağlı dedikləridir:

- Azərbaycanda Ağdərə adlı rayon yoxdur, 1992-ci ildə rayonun ərazisi Tərtər, Ağdam və Kəlbəcər rayonlarına daxil edilib və ölkə rəhbəri İlham Əliyev də rayondan yox, Ağdərə ərazisini turizm mərkəzinə çevirməkdən, insanları ora qaytarması təmin etməkdən bəhs edir. Hesab etmək olar ki, burada keçmiş Ağdərə rayonunun hazırda Azərbaycan Ordusunun nəzarəti altında olan əraziləri nəzərdə tutulur. Prezidentin "Ağdərə" adını xüsusi vurğulaması təsadüfə bənzəmir və burada sülhməramlıların mü-

vəqəti yerləşdiyi ərazilərə qayıdış mesajı yer alır. Həm də həmin ərazilərdə yaşayan ermənilərə "yaxşı həyat" mesajı verilir".

Ekspertə görə, müsahibənin siyasi hissəsində Prezident bir çox məsələyə açıq mətnlə toxundu: "Prezident sülh sazişinin imzalanması - sərhəd müəyyən edilməsi, qarşılıqlı şəkildə ərazi bütövlüyünün tanınması, kommunikasiyanın açılmasına start verilməsi - təklifinin hələ də gündəmdə olduğunu bildirdi. Sonda əlavə etdi ki, "qarantıya verə bilmərəm ki, bu, altı aydan sonra da eyni olacaq. İstəmərlər, yaxşı, onda olmasın, onda görürük nə

olacaq". Bu o deməkdir ki, Azərbaycan sülh sazişi üçün Ermənistandan altı ay müddətində cavab gözləyir. Altı ay müddətində ilk olaraq sərhədin delimitasiya və demarkasiyası praktiki mərhələdə başlanmalıdır. Soçi razılaşmasına görə ikitərəfli komissiya yaradılmalıdır və istisna deyil ki, Bakı yaz aylarında - hava şəraitinə uyğun olaraq sərhədin demarkasiyasına start verilməsini planlaşdırır. Bu müddətdə Ermənistan tərəfindən gözlənilən cavab verilməyə, Bakı praktiki addımlar ata bilər. Bu addımların nədən ibarət ola biləcəyini Prezident açıqladı, lakin istisna deyil ki, Moskvanın təqdim etdiyi sərhəd xəritəsinə uyğun bərpa prosesinə start verilsin və burada əsas məsələ yenə anklavlar olacaq: məsələnin həlli hərbiçilərin öhdəsinə buraxıla bilər".

İsmayıl Qocayev

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Ordusunun müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Məmmədli Cavidan Abdüləziz oğlu silahla davranış qaydalarının ciddi şəkildə pozulması nəticəsində həlak olub. Bu barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb, araşdırma aparılır.



"Hərbi qulluqçumuzun həlak olduğu şərait mütləq öyrənilməlidir"

Ədalət Verdiyev: "Burda istintaq orqanının araşdırıb, cavab tapa biləcəyi kifayət qədər ciddi suallar var"



Qeyd edək ki, həlak olan C.Məmmədli əslən Şəki şəhərindəndir. O, iyul ayında hərbi xidmətinə başa vuracaqdı.

İstər İkinci Qarabağ savaşında, istərsə də ondan öncəki dövrlərdə mediada bəzi hərbi qulluqçuların silahla davranış qaydalarının yol verdiyi nöqsanlara görə həlak olması xəbərlərinə təəssüf ki, rast gəlikir. Bəs görsən, hərbi sahəsində baş verən bu kimi faciəvi hadisələrin qarşısını almaq üçün hansı qabaqlayıcı tədbirlər görmək olar?

Hərbi ekspert Ədalət Verdiyev "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, istə-

nilən halda hərbi qulluqçunun təhlükəsizlik qaydalarını pozaraq həlak olması ağır və kədərli bir faktdır: "Burda istintaq orqanının araşdırıb, cavab tapa biləcəyi kifayət qədər ciddi suallar da var. Bunlardan biri də həmin hərbi qulluqçunun təhlükəsizlik qaydaları ilə tanış olması və bu tanışlıq haqqında müvafiq sənədlərə imza atmasıdır".

Hərbi ekspert ehtiyatsızlıq qurbanı olan əsgərin hansı şəraitdə təhlükəsizlik qaydalarını pozması

nı araşdırmağın vacib olduğunu vurğulayıb: "Real hadisənin baş verdiyi şərait mütləq öyrənilməlidir. Hərbi Prokurorluq da hər bir faktla əlaqədar zamanında rəsmi açıqlama ilə çıxış etməlidir ki, ictimaiyyətdə yaranan suallara aydınlıq gətirilsin".

Ə.Verdiyev hərbi sahəsindəki belə faciəvi halların qarşısını almaq üçün hərbi qulluqçulara silahla davranış qaydalarına aid əlavə təlimlərin keçirilməsinin və həmin bölmədə nizam-intizamın səviyyəsinin artırılmasının vacib olduğunu diqqətə çatdırıb.

Günəş Mərd

Bölük komandirlərin toplantısı hər il keçirilir

Onlar xəritə üzərində həvalə olunan işləri yerinə yetirirlər



Sücayet Mehti

Ordumuzun bölük komandirləri ilə təlim toplanışları keçirilib. Təsdiq olunmuş döyüş hazırlığı planına görə, hərbi hissələrdə bölük komandirləri ilə komandir hazırlığı toplanışları reallaşdırılıb.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib. Toplanış müddətində komandirlər yüksək texnologiyanın da tətbiqi ilə ümumqoşun hazırlığı üzrə keçirilən nəzəri və praktiki məşğələlərdə müxtəlif tapşırıqları yerinə yetiriblər.

Toplanışın keçirilməsində başlıca məqsəd komandir heyətinin idarəetmə bacarıqları və praktiki vərdişlərinin təkmilləşdirməsidir.

Ehtiyatda olan polkovnik Şair Ramaldanov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, bölük komandirləri toplantısı hər il keçirilir:

"Döyüş hazırlığı proqramında əsas yer tutur. Toplantı zamanı bölük komandirləri ixtisasları üzrə praktiki bacarıq və idarəetmə üsullarını öyrənirlər. Bundan baş-

qa xəritə üzərində də həvalə olunan işləri yerinə yetirirlər. Adətən toplantının sonunda bölük komandirlərinin bilik və bacarıqları yoxlanılır. Bu da yekun olaraq qiymətləndirilir. Bölük komandirləri üçün bir formada toplantı keçirmək vacib mərhələdir. Toplantı vasitəsilə əsas məqsəd onların işi icraetmə metodikasını mərkəzləşmiş şəkildə çatdırmaqdır. Bölük komandiri işinin özünü şəxsi heyəti idarəetmə və müəyyən bir formada veridirlərin təkmilləşdirilməsi təşkil edir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycan Ordusu 44 günlük Vətən müharibəsindən də təcrübə qazanıb. Bölük komandirlərinin çoxu mehız müharibə iştirakçılarıdır".

Polkovnikin qənaətinə, İkinci Qarabağ müharibəsində əldə edilən təcrübələr öz əksini hər zaman belə toplantılarda, tədbirlərdə tapacaq:

"Məlum olduğu kimi, müharibədən sonra ordumuzda islahatlar aparılır. Qazanılan praktikalardan irəli gələrək yuxarı komandanlığın tapşırıqları, yeni orduada olan məlumat və tələblər bu toplantıda bölük komandirlərinə çatdırılıb".

Azərbaycanda ərzaq məhsulları dekabr ayında 16 faiz bahalaşıb. Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsindən bildirilib. Məlumatla görə, 2021-ci ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 101,6 faiz, əvvəlki ilin dekabr ayına nisbətən 112,0 faiz təşkil edib. 2021-ci ilin dekabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 102,6 faiz, əvvəlki ilin dekabr ayına nisbətən 115,8 faiz təşkil edib.

Ötən ilin dekabr ayında əvvəlki aya nisbətən ayrı-ayrı ərzaq məhsullarından daha

dekabr ayına nisbətən 107,7 faiz təşkil edib.

Eyni zamanda, Azərbaycanca ötən il inflyasiya 7 faizə yaxın olub.

Qiymət artımları ilə bağlı "Şərq"ə danışan iqtisadçı Natiq Cəfərlili bildirib ki, Azərbaycanda qiymət artımı və inflyasi-



Bahalaşmanın qarşısını almağın birçə yolu var

Natiq Cəfərlili: "Bütün zəruri ərzaq məhsullarının gömrük rüsumlarını azaltmaq lazımdır"

çox artım qarabaşaq yarmasının, çörəyin, unun, makaron məmulatlarının, düyünün, toyuq, mal və qoyun ətinin, təzə və dondurulmuş balığın, qatılaşdırılmış şəkərlə və pastərizə olunmuş üzüllü südün, pendirin, kəsmiyn, yoqurtun, xamanın, yumurtanın, kərə və günəbaxan yağlarının, süfrə marqarininin, narın, heyvanın, bananın, almanın, armudun, qozun, fındığın, xiyarın, pomidorun, balqabağın, kartofun, soğanın, sarımsağın, mercinin, şəkər və şəkər tozunun, konfetlərin, çayın, qəhvə və kakao tozunun, limonadın, azalma işə əsasən portağalın, limonun, xurmanın, kivi, kələmin və yerlərinin qiymətlərində müşahidə olunub. Digər ərzaq məhsullarının qiymətlərində ciddi dəyişikliklər baş verməyib.

2021-ci ilin dekabr ayında qeyri-ərzaq məhsullarının üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 100,7 faiz, əvvəlki ilin

ya keçən ildən başlayaraq çox böyük vüsət alıb. O, bunun yaranma səbəblərini sadalayıb: "Bunun əsas səbəblərindən biri dünyada da ərzaq indeksinin yüksəlməsidir. Hökumətin atdığı addımların da buna təsiri oldu. İlin əvvəlində dizel yanacağının qiymətinin 34 faiz artımı proseslərə kifayət qədər ciddi şəkildə təsir göstərdi və qiymət artımını sürətləndirən faktorlardan birinə çevrildi. Bunun nəticəsində də yerli istehsalda xarici istehsal ilə paralel qiymətlər artmağa başladı. Bu da inflyasiyanı sürətləndirən əsas amillərdən birinə çevrildi. Burada hökumətin inzibati qaydada hansısa bir formada qiymətlərə müdaxilə etmək şansı yoxdur. Qanunvericilikdə də belə bir müddəə yoxdur. Dövlətin qiymət təyin etmək səlahiyyəti yoxdur. Yalnız Tarif Şurasında qiymətlər tənzimləyə bilər.

İqtisadçı qiymət artımlarının qarşısını al-

maq üçün atıla biləcək addımları sadalayıb:

"Dövlətin əlində kifayət qədər alətlər var ki, onlardan doğru istifadə etməklə qiymət artımının qarşısını ala biləcək addımlar atıla bilər. Əsasən də gömrük rüsumları ilə bağlı çəvik siyasətə ehtiyac var. Ölkənin ehtiyacı olan, əsasən də ərzaq məhsulları, gündəlik tələbat malları, ölkədə istehsalı olmayan məhsulların gömrük rüsumlarını azaltmaqla inflyasiyanın artım tempini səngitmək olar. Bu addımların atılması ilə Azərbaycanda ən azından qiymət artımını tənzimləmək, inflyasiyanın qarşısını almaq olar. Daha uzun müddətli vaxtda istehsalın artırılması, yerli məhsulların yüksək səviyyəyə çatdırılması kimi işləri görmək olar. Amma indiki vəziyyətdə tez və çəvik davranmağın əsas yolu gömrük və vergi rüsumları ilə bağlı qiymətləri azalda biləcək addımların atılmasıdır".

Cimnaz Şahlar

NATO-nun keçmiş baş katibi Anders Foq Rasmussen Finlandiya və İsveçin NATO-ya qoşulması məsələsinin tez bir zamanda həll oluna biləcəyini deyib. Onun sözlərinə görə, hazırda hər iki ölkə bunun üçün lazımı tələblərə cavab verir: "Əgər Finlandiya və İsveç NATO-ya üzv olmaq üçün müraciət etsəydilər, biz bu problemi bir gecədə həll edə bilərdik".

Qeyd edək ki, NATO-nun hazırkı baş katibi Yens Stoltenberg daha əvvəl də bildirib ki, İsveç və Finlandiyanın NATO-ya daxil olması çox sürətlə gedə bilər, yetər ki, bunu özləri istəsinsin. O, bu ölkələrin demək olar ki, bütün sahələrdə NATO standartlarına cavab verdiyini, çox yaxşı təşkil edilməsi və idarə olunan müdafiə və təhlükəsizlik institutlarına malik olduğunu söyləyib. Finlandiyanın Xarici işlər naziri Pekka Haavisto isə İsveçin Finlandiya hazırda NATO-ya üzvlüyünün müzakirə edilmədiyini bildirdi.

Analitik Aqşin Kərimov mövzunu "Şərq"ə dəyərləndirib. O, NATO-nun qərarını açıq elan etməsində Rusiyanın roluna diqqət çəkib:

"Rusiya ilə NATO arasında danışıqlar Ukrayna böhranının yaratdığı çatları "təmir etmək" əvəzinə, onun çərçivələrini daha da genişləndirir. NATO və Rusiyanın strateji

Finlandiya və İsveç də NATO-ya çağırırlar



inadkarlığı hərbi-siyasi tabloya müharibə senarisini gətirir ki, bunun da fəsadlarının altından çıxmaq çətin olar. Rusiyanın NATO-dan hazırkı tələbi onun təhlükəsizliyinə zərər verən sənədi imzalamasıdır. NATO da buna kontur - argumentlər olaraq bildirir ki, istənilən ölkə üçün üzvlük qapım açıqdır. Rusiya əlindəki bütün niçəqləri işə

salaraq NATO-nu danışıqlar masasında güzəştə məcbur etmək istəyir, eləcə də Qərbi Moskva üzərində böyük təzyiq yaradan sanksiya amilini önə çəkir, amma bu, Kremli çəkəndirir".

A.Kərimova görə, tərəflərin belə əsəb müharibəsi bu dəfə Rusiyanın silahlarını Ukraynadan kənar ölkələrə - İsveçə, Finlandiyaya çatdırılmasına gətirib çıxarır: "Əvvəldən da Rusiyanın İsveç və Finlandiyaya qarşı

xoş münasibəti olmayıb, çünki bu ölkələr də NATO üzvü olmaq üçün dünyanın ən böyük hərbi təşkilatının "qapısını döyənlərdir". Rusiya isə NATO ilə danışıqların nəticəsiz qalmasından istifadə edərək Baltik donanmasının potensialını özəllə nümayiş üçün işə salır. Belə ki, Rusiya Baltik dənizində İsveçin Qotland adası istiqamə-

tində qüvvələr cəmləşdirir və İsveç də adekvat tədbirlər həyata keçirir. Rusiyanın Kaliningrad eksklavına (Rusiya ərazisidir) dislokasiya etdiyi qüvvələr, ora yerləşdirilən nüvə başlıqlı raketlər Avropanı, NATO-nu qorxudan faktora çevrilir. Çünki bu silahların "X" arasında konkret olaraq hansı koordinatlarla atəş açacağı barədə aydın təsəvvürlər yoxdur".

Analitikin fikrincə, Kaliningradda yerləşdirilən Baltik donanmasına məxsus silahlar, bu regionun Avropanın burnunun ucunda olması isə situasiyaya əlavə gərginlik verir: "Bela ki, Kaliningrad: NATO üzvü olan Polşa ilə 50 kilometr məsafəyə malikdir. Burdan Polşaya və Litvaya açılan Suvalki dahlizi (100 kilometr genişlikdə) NATO-nun "yumşaq qanırıdır". Eləcə də NATO-nun digər üzvləri olan Almaniya, Danimarka, Litva, Latviya və Estoniya, Norveç təhlükələr yaradır. Baltik donan-

masının Kaliningraddan marşrut alan sualtı gəmiləri zamanla İsveçin dəniz məkanına, havaya qalxan döyüş təyyarələri Baltikyanı ölkələrin hava sərhədlərinə müdaxilə edib ki, bu da Kremlin daha iddialı olduğunu ortaya qoyur".

Aqşin Kərimov Rusiyanın Baltik dənizindəki yeni imkanlar qazanmasında israrlı davranışlarının NATO-nun qarşısında dəniz mövqelərini möhkəmləndirmək prioritetləri qoyduğunu söyləyib. Onun qənaətinə, Finlandiya və İsveçin üzvlüyə cəlb olunması da bu istiqamətdə atılan addımlardan biridir: "NATO Baltik dənizi hövzəsində yerləşən üzvlərinin təhlükəsizliyini qorumaq üçün onları silahlandırır, amma bu ona Rusiya üzərində əhəmiyyətli üstünlük qazandırır. Rusiyanı üstün edən digər cəhət əlverişli strateji coğrafiyada -Kaliningradda - mövqelənməsi və burda hərbi gücünü artırmasıdır. Rusiyanın indiki davranışlarının hədəfləri budur: NATO-nu danışıqlarda güzəştə təhrik etmək (burada blef də mümkündür); Bu plan baş tutmayacağı təqdirdə, Ukraynaya müdaxilə etmək; Ukraynada məğlub olmaq və istədiyinə çatmamaq riskinə qarşı Baltik dənizində eskalasiya başlatmaq".

Günəş Mərd

Qoşunlar çıxs da, Kremlin tapşırıqları icra olunur

Tokayev Nazarbayevin bütün izlərini silmək niyyətindədir



İsmayıl Qocayev

"Yanvarın 19-dək bütün sülhməramlılar Qazaxıstanı tərk edəcəklər". Bunu Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) baş katibi Stanislav Zas "Belarus 1" telekanalına müsahibəsində deyib. Zas bildirib ki, Qazaxıstanda vəziyyət yaxşılaşır, lakin ölkə hakimiyyətinin hələ çox işi var.

Baş katib Qazaxıstanda iğtişaşlar zamanı saxlanılanlar arasında əcnəbilərin olduğunu qeyd edib. Lakin əksər ekspertlərə görə, rus qoşunları Nursultan Nazarbayevin bütün izlərini silmədən Qazaxıstanı tərk etməyəcək. Ana-

"Hətta hazırda Qazaxıstanda paytaxtın əvvəlki adının qaytarılması üçün imza toplanmasına başlanılıb"

litiklərin fikrincə, KTMT qüvvələrinin Qazaxıstanı tərk etməsi fonunda eks-prezident Nursultan Nazarbayevə yaxınlığı ilə tanınan şəxslərin, həmçinin birinci və ikinci dərəcəli qohumlarının vəzifədən getməsi diqqət çəkir. Əvvəl Nazarbayevin kürəkənləri - "KazTransOil SC"-nin İdarə Heyətinin sədri Dimaş Dosanov və "Atameken" Milli Sahibkarlar Palatasının rəyasət heyətinin sədri Timur Kulibayev vəzifələrindən istefa verdilər. Daha son-

ra isə Nazarbayevin digər kürəkəni "Qazaq-Gaz SC"-nin İdarə Heyətinin sədri Kayrat Şaripbayevin səlahiyyətlərinə xitam verildi. Üstəlik, Nazarbayevin qardaşı oğlu Samat Abiş Milli Təhlükəsizlik Komitəsi sədrinin birinci müavini vəzifəsindən azad edildi.

Qazaxıstanda gedən prosesləri "Şərq"ə təhlil edən siyasi şərhçi Turan Rzaev bildirib ki, Qazaxıstan Prezidenti Qasım-Jomart Tokayev eks-prezident Nursultan Nazarbayevin Qazaxıstandakı bütün izlərini silmək niyyətindədir. Ekspertin qənaətinə, bu, ilk növbədə Kremlin tapşırığı olsa da, Tokayevin də maraqlarına uyğundur: "Prinsip etibarilə Qazaxıstanda sosial narazılıq adı altında başlanan etirazlarda Nazarbayevin heykəllərinin dağıdılması etirazların məqsədinin nə olduğunu göstərmişdi. Kreml Nazarbayevin və klanının ölkədəki nüfuzunu və prezident Tokayevin təkbəşinə nəyəsə nail ola bilməyəcəyini bildiyi üçün KTMT-nin Qazaxıstanı çağırılması ideyasını irəli sürdü. Son istefalar fonunda Nazarbayev və klanının məğlub olduğu şübhəsizdir. KTMT faktiki olaraq Tokayevə Nazarbayevin Qazaxıstandakı bütün izlərini silməyə yardımçı olur. Hətta hazırda Qazaxıstanda paytaxtın əvvəlki adının (Astana -red) qaytarılması üçün imza toplanmasına başlanılıb". Analitik qeyd edib ki, fəallər, həmçinin şəhərin yerli hakimiyyət orqanlarından Nazarbayevin adını daşıyan küçələrə Qazaxıstanın "dövlətçiliyini, birliyi və müstəqilliyini vurğulayan" neytral adların verilməsini tələb ediblər: "Məsələn, onlar Almatıdakı Nazarbayev prospektinə "Respublika" adının verilməsini xahiş ediblər. Nəticə etibarilə bütün bunların KTMT Qazaxıstanı tərk edəcəyi tarix əfərsində baş verməsi deməyə əsas verir ki, Kreml təkcə Nazarbayevin siyasətini və kadrlarını deyil, onun izlərini də silir. Bu həm də gələcəkdə, Nazarbayevin başladığı milliləşmə hərəkatının yenidən canlanmaması üçün daxili auditoriyaya və siyasi elitaya verilən açıq mesajdır".

Qazaxıstan 2022-ci ilin ilk günlərini gərgin keçirdi. Ölkədə ölümle nəticələnən iğtişaşlar baş verdi. Aktau və Janaozen şəhərlərinin əhalisi yanacaqqoldurma məntəqələrində istifadə olunan sıxılmış qazın qiymətinin iki dəfə bahalaşmasına etiraz edərək küçələrə axışdı.



Ziyalılar birmənalı olaraq qazax xalqını müdafiə etməlidir

Elxan Zal Qaraxanlı: "Qazaxıstanda proseslər zamanı ölkə ziyalıları hakimiyyəti müdafiə edən və radikal olmaqla iki qrupa ayrılmışdı"

Getdikcə genişlənən aksiyalar ölkədə böyük toqquşmalarla nəticələndi. Vətəndaşlar və güc strukturları arasında itkilər oldu. Ölkənin bir sıra bölgələrində çoxsaylı insan tələfatı ilə nəticələnən faciəvi hadisələrlə bağlı yanvarın 10-u Qazaxıstanda Ümummilli Matəm Günü elan olundu.

İstənilən ölkənin həyatında baş verən proseslərdə hadisələri normal axara salmaq və milli təvədi vahid məqsəd ətrafında səfərbər etmək ilk növbədə hər bir ölkənin ziyalılarının missiyasıdır. Tarixə nəzər salsaq görərik ki, bir çox liderlər ölkə və dövlət əhəmiyyətli məsələlərin müzakirəsində ziyalıları öz mövqeyini bildirməyə çağırıb. Bas, Qazaxıstandakı hadisələrə qazaxlı ziyalıların münasibəti necə olub? Eyni zamanda qardaş qazax xalqının həyatında baş verən son hadisələrdə Azərbaycan ziyalıları onlara hansı dəstəyi nümayiş etdirib? Ümumiyyətlə, adətən belə məqamlarda ziyalılar necə hərəkət etməlidir?

Mahmud Kaşqari adına Beynəlxalq Fondun rəhbəri, türk dünyasının tanınmış şairi Elxan Zal Qaraxanlı "Şərq"ə danışarkən bildirib ki, Qazaxıstanda proseslər zamanı ölkə ziyalıları hakimiyyəti müdafiə edən və radikal olmaqla iki qrupa ayrılmışdı: "Qazaxıstan Yazıçıları Birliyinin rəhbəri Ulugbek Esdevletinin rəhbərliyi ilə bir qrup mədəniyyət xadimi dövlətçiliyi müdafiəyə qalxdı. Radikal kəsim də tənqiddə başladı. Ziyalılar əlbəttə ki, olaylara münasibət bildiriblər. İndinin özündə də bu proses davam edir. Qazaxıstan bizdən bir qədər mürəkkəb ölkədir. Orda rus dilini bilən əhəlinin sayı hardasa 90 faizdən yuxarıdır. Bu da prosesi bir qədər qəlizləşdirir. Onların da tələyi belə gətirib. Ən böyük qazax şəirlərindən biri olan Oljas Süleymanov da qazax dilini yaxşı bilmədiyi üçün rusca yazırdı".

Elxan Zal Azərbaycan ziyalılarının qazax xalqına dəstəyinə diqqət çəkib:

"Yazıçılar Birliyinin sədri Anar, jurnalist Aida Eyvazlı hadisələrə münasibət bildirdi. Qazaxıstanın Yazıçıları İttifaqına məktub göndərildi.

di. Mən özüm də hadisələri diqqətdə saxlayıb, qazax yazıçılarının fikirlərinə şərhlər bildirmişəm. Ümumi götürüldə hiss olunur ki, bizim ziyalılar ordakı məsələdən tam xəbərdar olmadıqları üçün bu mövzuda obyektiv fikir səsləndirməkdə çətinlik çəkdilər. Bildiyimiz kimi hadisələrin gedişində Qazaxıstanda internet bağlantısı kəsildi, telefon danışığıları məhdudlaşdırıldı. Bu özü informasiya axınıni əngəllədi. Belə olduqda rus və ya türk mətbuatından hansısa məlumatı oxuyub ona uyğun fikir bildirənlərin də obyektivliyinə tam inanmaq olmadı. Ümumən ziyalılar baş verən hadisələr zamanı bir qədər gözəlmə mövqeyi tutub, təhlil aparıb sonra münasibət bildirməlidir".

Elxan Zal belə hadisələrdə zi-yalı mövqeyinin olduqca önəmli olduğunu söyləyib və Qazaxıstanın Xalq yazıçısı Oljas Süleymanovun 20 Yanvar hadisələri zamanı ölkəmizə gəlişinə diqqət çəkib: "O, bəzi təzyiqləri gözəltinə alıb, Azərbaycanın haqq səsinə dünyaya çatdırmağa gəldi. Dünya sürətləli adamın belə məqamda münasibəti Azərbaycan xalqına bir məlhəm oldu. Xalq gördü ki, dünyada yalnız deyil. Oljasdan sonra başqa ziyalılar da bizi müdafiə etməyə başladı. Təbii ki, bu hadisəyə də ziyalıların münasibəti hərkən olmalıdır. 20 Yanvar hadisələrində hər şey birmənalı idi. Sovet qoşunları ölkəmizə girib xalqa divan tutmuşdu. Qazaxıstandakı situasiya isə bir qədər fərqlidir. Bura qoşunlar ölkə prezidentinin çağırışı ilə gəldi. Mənim də məlumatım yoxdur ki, ordakı çevrilişdə radikal qruplar iştirak edib, ya yox. Müxtəlif adamlarla bunu müzakirə etmişəm. Kimi təsdiq edir, kimi inkar. Sanki dövlət çevrilişi etmək istəyən şəxslər qəfil peyda olub. Bu da digər tərəfdən ziyalıların münasibətini çətinləşdirir".

Yazıçı son olaraq diqqətə çatdırıb ki, Qazaxıstandakı hadisələrin hazırda türk dünyası üçün müsbət və ya mənfi təsirləri dəqiq söyləyə bilmərik. Onun fikrincə, qazax ziyalıları belə məqamlarda informasiya məkanında diqqətli olub, birmənalı olaraq qazax xalqını müdafiə etməlidir.

Günəş Mərd

NATO Rusiyanı mühasirəyə alır

Kreml alyansdan Şərqə genişlənməklə bağlı zəmanət ala bilməyəcək

Qərblə Rusiya arasında gərginlik artmaqdadır. Tərəflər arasında Cenevrədə görüş baş tutsa da, aradakı buzlar əriməyib. Kreml sözcüsü Dmitri Peskov NATO-nu Ukraynanı işğal etməkdə suçlayıb. Onun sözlərinə görə, Moskva Ukraynanın işğalına dözməyəcək: "Rusiya Qərbin Ukraynanı zəbt etməsi ilə barışa bilmir.

Ukraynanın NATO tərəfindən təcridən işğalını müşahidə edirik. Hadisələrin bu cür gedişatı Moskva ilə alyans əlaqələrini qırımtı xəttə gətirib çıxarıb". Peskov diqqətə çatdırıb ki, Ukrayna ilə sərhəddə gərginlik həddindən artıq yüksəkdir. Ona görə də Rusiya təhlükəsizlik zəmanəti ilə bağlı təkliflərinə birbaşa cavab almaqda ısrarlıdır: "Rəsmi Moskva konkret təkliflərinə çox konkret cavab istəyir. Avropanın bu hissəsində həddindən artıq çox yüksək gərginlik var. Belə bir vəziyyət qitəmiz üçün son dərəcə təhlükəlidir". Peskov həmçinin qeyd edib ki, ABŞ Rusiyanın guya Ukrayna ətrafında eskalasiya planlaşdırdığına dair iddialarına dair heç bir sübut təqdim etməyib: "Biz hələ də sübut gözləyirik".

Rusiyanın ABŞ-dakı səfiri Anatoli Antonov da bildirib ki, NATO və ABŞ-la danışıqlar hələlik konkret nəticə verməyib. Səfirin sözlərinə görə, dialoqun davamı alyans ölkələrinin Moskvanın təhlükəsizlik zəmanəti ilə bağlı təkliflərinə reaksiyasından asılıdır. Antonov əlavə edib ki, Rusiya dialoqu davam etdirməyə hazırdır: "Ukraynadakı vəziyyət danışıqların gündəmində deyil və bu məsələ NATO-nun Brüsseldə keçirilən məsləhətləşmələrdə yalnız ikinci dərəcəli mövzu kimi qeyd olunub". Rusi-



"Hətta bəzi dövlətlərin bloka qoşulmasını da müşahidə edəcəyik"

yalı diplomat Şimali Atlantika blokunun şərq istiqamətində davam edən irəliləyişini Rusiyanın milli təhlükəsizliyinə əsas təhdidlərdən biri adlandırıb. Tərəflərin ciddi şəkildə bir-birinə qarşı sərt mövqedə dayandığı vaxtda NATO-nun keçmiş baş katibi Andres Foq Rasmussen açıqlama verərək bildirib ki, Finlandiya və İsveç NATO-ya üzvlüklə bağlı müzakirələrə başladıqdan bir gün sonra Alyansa qəbul olunacaqlar. Onun fikrincə, bu məsələ Ukraynaya edilən hücumdan sonra müzakirə edilə bilər. Keçmiş baş katibin sözlərinə görə, Finlandiya və İsveç bütün lazımı üzvlük meyarlarına cavab verir.

Beynəlxalq Münasibətlər və Diplomatıya Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Samir Hüməbatov "Şərq"ə deyib ki, başda ABŞ olmaqla Qərb ölkələrinin Rusiyaya qarşı təzyiqləri artmaqdadır. Eksperte görə, NATO-nun keçmiş baş katibinin açıqlaması

gözlənilməz deyildi. Ona görə ki, son zamanlar Avropada, xüsusilə də Skandinaviya ölkələrində Rusiya təhdidi ilə bağlı ciddi narahatlıq müşahidə edilməkdədir: "Keçmiş baş katib Rusiyanın NATO-dan Şərqə genişlənməklə bağlı zəmanət istəməsinə münasibət bildirərək deyib ki, "NATO-nun qapısı açıq olacaq. Və biz istəmirik ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin qapıçı olsun. Düşünürəm ki, Rusiyanın hücumu Finlandiya və İsveçdə NATO-ya üzvlüklə bağlı müzakirələrə səbəb olar ki, Rusiyanın Ukraynaya hücum Putinə bəla başa gələcək". Rasmussenin sözlərindən belə qənaətə gəlmək olar ki, Rusiyanın Ukraynaya hücum planı işə düşərsə, bu addım NATO-nun keyrinə işləməyə başlayacaq. İki gün öncə isə hərbi alyansın hazırkı baş katibi təqribən eyni tipli açıqlama verərək bildirdi ki, "İsveç və Finlandiya bir çox aspektlərdə təşkilatla çox yaxındır, bu səbəbdən onlar NATO-ya qoşulmaq istəsə, bu proses çox tez həyata keçirilə bilər". Hərbi Alyansın baş katibinin belə açıqlama verməsindən o nəticəyə gəlmək olar ki, nəinki Rusiya NATO-dan Şərqə genişlənməklə bağlı zəmanət ala biləcək, hətta bəzi dövlətlərin bloka qoşulmasını da müşahidə edəcəyik. Deyilənləri nəzərə alaraq qeyd etmək mümkündür ki, Rusiya və Qərb ölkələri arasında hansısa dialoqun müsbət nəticələnməsi inandırıcı görünmür. NATO-nun bu addımlarının arxasında dayanan əsas planlardan biri də Rusiyanı çevrəlemək siyasətidir".

İsmayıl Qocayev

Prezident İlham Əliyev yerli televiziya kanallarına müsahibəsində media və ictimai nəzarətin əhəmiyyətini vurğuladı. Dövlət başçısı eyni zamanda ictimai nəzarətin gücləndirilməsi ilə bağlı yeni gündəlik də təqdim edib. Ölkə rəhbəri vurğulayıb ki, cəmiyyətdə də ələ əbhava yaratmalıyıq ki, ictimai nəzarət güclənsin:

"Dəfələrlə bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi bildirmişəm. Mən daim bunu deyirəm, vətəndaşlara müraciət edirəm, biganə qalmaq və nəzarət edin. İctimai nəzarət bir çox məmurları bu cinayət xarakterli işlərdən çəkindirəcək. Ona görə ictimai nəzarətin hansısa institusional formatı da gerek işlənilsin. Sizin, media nümayəndələrinin bu sahədə çox böyük rolunuz var. Deyə bilərəm ki, mən bəzən xoşagəlməz hallar haqqında sizdən öyrənirəm, sizdən bu xəbəri tutaram və dərhal reaksiya verilir. Deyə bilərəm ki, bir çox hallarda mediada olan məlumatlar təsdiqlənir. Ele məlumatlar var ki, onlar qərəzli xarakter daşıyır. Amma məlumatların mütləq ekseriyyəti təsdiqlənir və dərhal ölgü götürülür. Ona görə dövlət məmurları bilməlidirlər, onların işinə təkcə Prezident Administrasiyası yox, həm ictimaiyyət, həm də media nümayəndələri nəzarət edir".

Media və ictimaiyyət nümayəndələri qeyd ediblər ki, ölkə rəhbərinin ictimai nəzarətin gücləndirilməsi və onun institusional formatının işlənilməsi hazırlanması ilə bağlı söylədiyi fikirlər vətəndaş cəmiyyəti təsəvvatları, o cümlədən QHT-lər və media qarşısında yeni vəzifələr qoyub. Ona görə də ictimai nəzarət mexanizminin institusional hal alması üçün təkliflər üzərində düşünməyin zamanıdır.

Media eksperti, tanınmış jurnalist Azər Həsərat "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Prezidentin növbəti dəfə medianın və ictimai nəzarətini roluna diqqət çəkməsi təqdirəlayiqdir. Ekspertin sözlərinə görə, normal, demokratik və insan haqlarına sayğılı ölkələrdə mediaya bə-

Media və ictimai nəzarət sahəsinə xeyli sayda insan təsadüfi "soxulub"lar

Sui-istifadəçilər fonunda həqiqi medianın xidmətləri gözə dəymir

yük önəm verilir: "Prezident bu məsələlərdə hər zaman həssas olub. Görünür, yenidən zərurət yaranıb ki, ölkə başçısı bunu növbəti dəfə ayrıca vurğulayıb. "Mediamız ictimai nəzarət funksiyasını necə yerinə yetirir" sualına birmənalı cavab vermək qeyri-mümkündür. Çünki hamını eyni cür qiymətləndirmək olmur. Azərbaycanda həm mediada, həm ictimai nəzarətdə sui-istifadə edən ünsürlər qalmaqdadır. Ona görə də keyfiyyətli ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi mümkünsüzdür. Media nümayəndələrinə işəmə olmalıdır. Etimadın olması üçün isə bu sahədə olan şəxslər, qurumlar bəyan etdikləri amallara vicdanla xidmət etməlidirlər. Media və ictimai nəzarət sahəsinə xeyli sayda insan təsadüfi "soxulub"lar və hərc-mərclik yarıdırılır. Belə olan halda medianın keyfiyyətli ictimai nəzarət funksiyasından danışa bilmirik".

A.Həsərat problemin çıxış yollarından da söz açır: "Qəbul edilmiş və Prezidentin təsdiqini gözləyən "Media haqqında" qanunda həmin müddəalar nəzərdə tutulub. Həmin müddəalar medianın keyfiyyətinin yüksəlməsinə xidmət edir. Ele bir ortam yaratmalıyıq ki, media həqiqətə keyfiyyət dəyişikliyinə gətsin. Normal media fərqlənsin və etimadı artsın. Ondan sonra media ictimai nəzarəti istənilən səviyyədə həyata keçirə bilər. Əlbəttə, ölkədə missiyanın fərqiində olan, vicdanlı jurnalistikaya xidmət edən media qurumları var. Amma sui-istifadəçilər fonunda həqiqi medianın xidmətləri gözə dəymir. Medianın keyfiyyətinin yüksəlməsi və ictimai nəzarətin yeni mərhələyə daşınması zərurətdir. Dövlət başçısı iradəsini təkrar ifadə etdi.

Məsələnin digər vəziyyətləri isə bizim kimi media nümayəndələrinin üzərindədir".

"Bakı-xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev də bildirib ki, Prezident məmur neqativləri ilə mübarizədə tək inzibati tədbirlərin kifayət etmədiyini deyərək ictimai nəzarət məsələsinə xüsusi qeyd etdi. Baş redaktor vurğulayıb ki, ölkə başçısı ictimai nəzarətin hansısa institusional formatının tətbiqinin vacib olduğunu dedi: "Ölkədə ictimai nəzarət institutu həqiqətən özünü təsirli şəkildə göstərə bilər və bu sahədə ciddi problem var. Belə hiss etdim ki, Prezident ictimai nəzarətin çoxsaylı subyektlərinin arasında nisbətən medianın işində səmərəlilik göstəriciləri görür. Bas dövlət strukturları yanında xüsusilə bir çoxu ilə formalaşdırılan ictimai Şuralar nə edir? Saysız-hesabsız QHT-lərin reaksiyası hanı? İctimai iştirakçılıq haqqında qanunda nəzərdə tutulmuş digər subyektlər necə? Bu qanunun tam şəkildə işləmə bilməsinə nə mane olur? Məncə, Prezident Azərbaycanda yeni struktur - İctimai Nəzarət qurumu yaratmaq fikrindədir. Qurumun dövlət və ya geniş səlahiyyətlərə malik ictimai qurum olacağını isə hələlik



"Ölkədə ictimai nəzarət institutu həqiqətən özünü təsirli şəkildə göstərə bilmir və bu sahədə ciddi problem var"

demək çətinidir. Ancaq ölkədə həqiqi ictimai nəzarətə böyük ehtiyac var".

"QHT.az" saytının baş redaktoru, "İnformasiya Təşəbbüslərinə Dəstək" İctimai Birliyinin sədri Cəsarət Hüseynzadə də bəyan edib ki, ictimai iştirakçılığın və ictimai nəzarətin inkişaf etdirilməsi dövlət başçısının diqqətindədir. QHT rəhbərinin sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyev ictimai nəzarətə xüsusi önəm verməklə yanaşı, bu sahəsinin inkişaf edərək davamlı və daha səmərəli forma almasını istəyir: "Ötən ilin təcrübəsini təhlil etdikdə bir daha uğurların və çatışmazlıqların olduğunu görə bilərik. 2014-cü il iyunun 1-dən qüvvəyə minən "İctimai iştirakçılıq haqqında" qanunun icrasında müəyyən dövrdə problemlər yaranıb. Bu is-

tiqamətdə yeni mərhələ 2021-ci ildən başlayıb. 2021-ci ildəki mərkəzi icra hakimiyyətləri yanında 12 ictimai şura fəaliyyət göstərib. Ötən il isə digər 8 mərkəzi icra hakimiyyəti yanında ictimai şura yaradılmaqla, ümumilikdə mərkəzi icra hakimiyyəti yanında ictimai şuraya seçkilər keçirilib. Hazırda 20 mərkəzi icra hakimiyyəti yanında ictimai şuralar fəaliyyət göstərir. İctimai şuralara keçirilən seçkilər, həmin qurumların fəaliyyətində olan müəyyən qeyri-davamlılıq və digər məqamlar ictimai şuraların vahid mərkəzdən koordinasiya olunması ehtiyacını gündəmə gətirir. Həmçinin, bəzi dövlət qurumlarının ictimai şura yarandıqdan sonra ictimai iştirakçılığın digər formalarına əsas diqqət göstərilməsi də müşahidə olunur. İctimai nəzarətin həyata keçirilməsi üçün Prezident İlham Əliyev tərəfindən ideya kimi irəli sürülən yeni institusional formatın meydana gəlməsi çatışmazlıqların aradan qaldırılması baxımından mühüm mexanizm olacaqdı".

C.Hüseynzadə qeyd edib ki, ictimai nəzarət adı altında fərdi və korporativ maraqlar güdən bəzi qeyri-qanunlu qurumların yaranması tendensiyası da mövcuddur: "Yeni institusional format bu mənfi tendensiyanın aradan qaldırılması üçün əhəmiyyətli rol oynaya bilər. Prezidentin çıxışından sonra Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin təşəbbüsü ilə bu sahədə ixtisaslaşmış QHT-lərin iştirakı ilə "dəyirmi masa" keçirildi. Tədbirdə dövlət başçısının ictimai nəzarətin institusional formatının işlənilməsi təşəvvatları ilə bağlı ideyasını dəstəklədiyimizi bildirdik. Eyni zamanda, mümkün mexanizmlər və fəaliyyətlər haqqında fikir mübadiləsi aparıldı və səmərəli təkliflər səsləndirildi. Həsab edirik ki, müzakirlən ekspertlər səviyyəsində davam etdiriləli, ictimai nəzarətin daha səmərəli və davamlı keçirilməsi üçün institusional format işlənilib hazırlanmalıdır".

İsmayıl Qocayev



Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı

Hər bir Azərbaycan vətəndaşının əsas himayədarı dövlətdir. Vətəndaş hüquqlarının qorunması dövlət siyasətinin prioritetlərinə daxildir və bu amil özünü uşaqların müdafiəsində də göstərir. Son illərdə xüsusi diqqət ayrılan sahələrdən biri azyaşlıların sağlamlığı, fiziki inkişafıdır.

Uşaqların sağlam böyüməsi, cəmiyyətə yararlı vətəndaş olmaları üçün uşaq müəssisələrinin fəaliyyətinə son illərdə nəzarət daha da artırılıb. Eyni zamanda valideyn himayəsindən məhrum uşaqlar, həmçinin şəhid, müharibə iştirakçılarının övladları da dövlət qayğısı ilə əhatə olunur. Uşaqlarla bağlı yaşanan hər hansı hadisəyə operativ reaksiya verilir, aidiyyəti dövlət qurumları məsələni nəzarətə götürür, problemin həllinə çalışırlar. Bir neçə gün əvvəl sosial şəbəkələrdə Şamaxının İkinci Çaylı kəndində baxımsız vəziyyətdə yaşayan azyaşlıların video yayıldığından sonra məsələ dövlət orqanları tərəfindən nəzarətə götürüldü. DİN-in Mətbuat Xidmətinin Şəki regional qrupunun məlumatında qeyd olunurdu ki, yayılan videogörüntülərlə əlaqədar Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti, Polis Şöbəsi, eləcə də digər aidiyyəti qurumların əməkdaşları Şamaxı rayonu İkinci Çaylı kəndində uşaqların baxımsız vəziyyətdə yaşadığını ünvanda olub, vəziyyətlə yerində maraqlanıblar. Qeyd edilib ki, orada yaşayan beş azyaşlıyla bağlı müvafiq qərar qəbul edildənədek onlar rayon ərazisində başqa bir şəraitli ünvana yerləşdirilib. Sonra isə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində

Sosial Xidmətləri Agentliyi hadisə ilə bağlı məlumat açıqladı. Agentliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murad Həşimov bildirdi ki, Şamaxının İkinci Çaylı kəndində 5 azyaşlı uşağın baxımsız vəziyyətdə yaşadığını barədə yayılan məlumat araşdırılıb. Araşdırma nəticəsində uşaqların məişət zorakılığı ilə üzləşdiyi müəyyən edilib. Bu səbəbdən də uşaqlar Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin Həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün nəzərdə tutulan sığınacaq və sosial reabilitasiya müəssisəsinə yerləşdirilməsi qərara alınıb. M.Həşimov qeyd edib ki, uşaqlar məişət zorakılığından zərərçəkənlərlə bağlı xüsusi şöbədə reabilitasiya prosesi keçəcəklər. Prosesin davamında uşaqların reabilitasiyasının nəticəsinə uyğun olaraq onların rifahı üçün aidiyyəti tədbirlər görülməsi barədə qərar qəbul edib.

Bu cür hallar uşaqlarda travma yaradır və bunun təsirləri uzun illər onlarda qalır. "Mənim övlədimdir, özüm bilərəm", deyib, zorakılığa haqq qazandırmaq yolverilməzdir".

Məlum hadisə ilə bəli "Şərq"ə danışan "Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova qeyd etdi ki, ölkədə uşaq hüquqlarının təmin edilməsinə nəzarət dövlət tərəfindən həyata keçirilir:

- İstər uşaq müəssisəsinin rəhbərliyi olsun, istərsə də uşağın doğma atası, heç kim uşaqlarla zorakı davranmamalı, onlara işgəncə verməməlidir. Təəssüf ki, son zamanlar orta məktəblərdə, uşaq bağçalarında xoşagəlməz hallar yaşanır. Eləcə də ailələrdə uşaqlara qarşı zorakılıq faktları baş verir. Dövlət hər bir uşağın əsas himayəçisidir. Ölkədə internet məktəblər, uşaq evləri var. Əgər valideyn övladlarına baxa



lam, mənəvi cəhətdən zəngin vətəndaşlar lazımdır. Bu istiqamətdə də dövlət siyasəti yürüdüldü. Uşaqlarla bağlı istənilən sahədə çalışan hər bir şəxs bu məsuliyyəti anlamalı, öz üzərinə düşən vətəndaşlıq vəzifələrini peşəkarlıqla və layiqincə yerinə yetirməlidir.

Bir faktı qeyd edək ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin Həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün nəzərdə tutulan sığınacaq və sosial reabilitasiya müəssisəsində hazırda 113 şəxsə sosial xidmət göstərilir. Onlardan 59-u kişi, 54-ü qadındır. Müəssisədə müasir tələblərə uyğun yaşayış və reabilitasiya şəraiti mövcuddur. Burada müəyyən yaşayış yeri olmayan 18 yaşdan yuxarı şəxslər, baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanlar, görmə qabiliyyəti məhdudluğu olan şəxslər və məişət zorakılığından zərər çəkmiş şəxslər üçün sosial reabilitasiya şöbələri fəaliyyət göstərir. Şöbələrə qəbul olunan şəxslər stasionar şəraitdə sosial xidmətlə təmin olunur və onların normal həyat tərzinə qayıdışı, sosial adaptasiyası və reabilitasiyası işləri aparılır.

Mələhət Rzaeyeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

"Fazil bəy iradlarında haqlıdır"

Seymur Verdzadə: "Əgər bütün gənc kadrlar yerində olsaydı, ölkədə bu qədər problem olmazdı"



Millət vəkili Fazil Mustafa Azərbaycanda son dövrlərdə yeni təyinat alan bəzi kadrlardan, ictimai nəzarətdən və korrupsiyadan danışib. Deputat sosial şəbəkə profilində paylaşıdığı statusda bildirib ki, gənc adı ilə təyin olunanların da xeyli hissəsi köhnələrin yolunu izləyirlər.

Parlament üzvünün sözlərinə görə, sadəcə görünüş olaraq "rüşvət almıram" deyənlər başqa ələ yollar icad edirlər ki, vətəndaş rüşvətin aşkar hökmranlıq etdiyi dövrlərin nostalgiyasını yaşamış olur: "Hər nə qədər dürlü-dürlü qanunlar qəbul edirikse, ictimai nəzarəti təmin etmək mümkün olmur. Ölkədə qanunüstü şəxslərin sayı normadan artıqdır. İstər iqtisadi, istər də dövlət qulluğunda imtiyazlı şəxslərin davranışları digər insanların da

əxlaqını dəyişir. "Niyə ona olar, mənə olmaz" mühakiməsi ilə davranmağa meyillənənlər çoxalır. Kiminsə həbsi, ölümü başqasına görk olsaydı, o halda beşəriyyətdə bundan sonra ədalətsizlik yerli-dibli qalmazdı. İdarəetmədə səlahiyyətlər bir-birinə qarışanda kimənsə konkret məsuliyyət də tələb etmək olmur". F.Mustafa əlavə edib ki, icra orqanları ilə yerli özünüidarəetmə orqanlarının sərhədləri Azərbaycan-Ermə-

"TƏBİB-in sabiq rəhbəri Ramin Bayramlı da gənc kadr idi. Amma Oqtay Şirəliyevin ölənərinə rəhmət oxutdurdu. Məncə, ingilis dilini deyil, xalqın dilini bilən adamlara vəzifə verilməlidir"

nistan sərhədlərindəki vəziyyətdən daha danışdı: "Biz dövlət sərhədini delimitasiya etməzdən öncə, dövlətin içindəki qurumların və şəxslərin sərhədlərinin delimitasiyasını aparmalıyıq".

Jurnalist Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri, "yenisabah.az" saytının baş redaktoru Seymur Verdzadə "Şərq"ə deyib ki, o, idarəetmədə gənc kadrlara üstünlük verilməsinin tərəfdarıdır. JAM rəhbərinin sözlərinə görə, yaxşı

təhsil almış, xalqını, Vətəninə sevmən, rüşvət və korrupsiyaya bulaşmamış gəncləri irəli çəkmək, onlara etimad göstərmək lazımdır: "Bu sualı əvvəllər də səsləndirmişəm. Necə olur ki, 18 yaşlı gəncə Vətəni qorumağı etibar edirik, amma kiçik bir vəzifəni etibar etmirik? Gənc kadrlara etimad göstərməkdən qorxmamalıyıq. Məsələ ondadır ki, biz uzun illər "köhnə qvardiya"nın rəhbərliyi altında yaşadığımız və işlədik. Prezident Administrasiyasının sabiq rəhbəri Ramiz Mehdiyevin başında dayandığı bu komanda Azərbaycanın heç bir problemini həll etmədi. Əksinə, problemlər üst-üstə qalmaqlandı, sələflərindən xələflərinə ötürüldü. Əgər indiyə kimi 7 icra başçısı həbs olunubsa, bu, ilk növbədə "köhnə qvardiya"nın "mərifətidir". Çünki onlar rüşvətsiz yaşaya, işləyə bilmirlər. Əlbəttə, köhnələrin hamısının pis, yenilərin ideal olduğunu iddia etmək doğru olmazdı. Rüşvət alıb-almamaq əxlaq məsələsidir, bunun yaşla-başla heç bir əlaqəsi yoxdur. Fazil bəy iradlarında haqsız deyil, əgər bütün gənc kadrlar yerində olsaydı, ölkədə bu qədər problem olmazdı. Görünür, deputat olduğu üçün onun bu barədə daha çox məlumatı var. TƏBİB-in sabiq rəhbəri Ramin Bayramlı da gənc kadr idi. Amma Oqtay Şirəliyevin ölənərinə rəhmət oxutdurdu. Kadr seçimi həssas məsələdir, yüz ölçüb-bir biçmək lazımdır. Bəzən deyirlər ki, filan posta təyinat alan gənc Amerikada oxuyub, ingilis dilini bilir və s. Məncə, ingilis dilini deyil, xalqın dilini bilən adamlara vəzifə verilməlidir".

İsmayıl Qocayev



"Şahlar Əsgərov repetitorluqla bağlı problemi vaxtında qaldırmalı idi"

Elçin Əfəndi: "O, Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri olduğu dövr ərzində bu məsələni niyə işıqlandırmırdı?"

"Orta məktəblərdə bu gün əsas problem repetitorluqdur. Bu fenomen təhsildə çoxlu fəsadlar törədir. Repetitorluq fərdin təhsilidir, cəmiyyətin inkişafına mənfi təsir edir". Bu fikirləri Əməkdar elm xadimi, professor Şahlar Əsgərov deyib.

Professor bildirib ki, repetitorluq dövlətin təhsil siyasətini aparmağa əngəldir. Repetitorluq orta məktəblərin yuxarı siniflərini iflic edir. Repetitorluq həmçinin tərbiiyə və vətənpərvərliyə imkan vermir. Biliyin mənimsəməsinə yox, əzbərciliyə xidmət edir. Bu imkandan istifadə edə bilməyən valideynlər dövlətdən narazı qalırlar:

"Repetitorluq təhsil sistemini böyük bir rüşvət və korrupsiya şəbəkəsinə çevirir. Kəlgə iqtisadiyyatını alovlandırır".

Təhsil üzrə ekspert Elçin Əfəndi isə "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Şahlar Əsgərov bu məsələ haqqında danışmaqda çox gecikib:

"O, Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri olduğu dövr ərzində bu məsələni niyə işıqlandırmırdı? Halbuki, biz dəfələrlə bu barədə demişdik. Hörmətli Şahlar Əsgərov ilk olaraq bu suala cavab verməlidir. Bu problemləri vaxtında qaldırmaq lazım idi. İndi orada təmsil olunmadığı halda kənardan bu fikirləri səsləndirməyə nə vadar edir. Belə çıxır ki, nazirlik vaxtında qaldırmaq məsələlərin işıqlandırılmasına veto qoyduğu üçün danışa bilmirdi?".

Ekspert eyni zamanda repetitorluqla bağlı fikirlərə də münasibət bildirib:

"Problem ondan ibarətdir ki, valideynlər 1-ci sinifdən 11-ci sinifə qədər övladlarının təhsilində ayda 200-400 manat xərcləyirlər. Bu, ailə büdcəsinə dəymiş ciddi ziyandır. Dövlət təhsil müəssisələrində vətəndaşlara pulsuz təhsil verilməlidir. Bu, hər bir vətəndaşın konstitusiyaya ilə təmin olunan hüququdur. Ölkədə

4432 orta ümumtəhsil müəssisəsi və bununla yanaşı özəl məktəblər var. Kimin imkanı varsa gedib özəl məktəblərdə övladını oxuda bilər. Amma bu ölkənin hər bir vətəndaşı imkanlı deyil. Buna görə də Təhsil Nazirliyi və müvafiq aidiyyət qurumları çalışmalıdırlar ki, təhsil müəssisələrində doğru-düzgün təhsil verilsin. Bu gün orta ümumtəhsil müəssisələrində çalışan bəzi müəllimlər var ki, onlar müəyyənleşən iş vaxtını - 17:00 gözləmir, 13:00-da sinfi tərk edib, gedib repetitorluq fəaliyyəti ilə məşğul olurlar. Çünki onların orta məktəbdə aldığı əməkhaqqı qənaətbəxş deyil. Və beləcə bu proses geniş vüsət alır. Bu gün biz buna göz yumuruqsa, əlbəttə ki, bu, rüşvətə yol açacaq. Biz uşaqlarımızı pullu təhsilə döyrəşdiyimiz üçün onları böyüdükdə məmur və ya nazir olarsa onun da rüşvətə meyli yaranacaq. 4432 məktəbdən heç olmasa müəyyən hissəsini ödənişli etsinlər. Valideynlər də bilsin ki, övladları onların pul ödəməyinin qarşılığında mükəmməl təhsil ala bilərlər. Bundan sonra əlavə repetitora da ehtiyac qalmaz. Düşünün, Yasamal rayonundan çıxan uşaq Əhmədliyə gedir, oradan da qayıdır evinə, yenidən digər repetitorun yanına gedir. Bu zaman aylıq ödənişdən əlavə onun gediş-gəlişi üçün müəyyən məbləğ xərclənir. Bunun yerinə valideynlər illik olaraq o pulu ödəyər məktəbə, məktəblərdə müəllimlərə kifayət qədər əməkhaqqı verər. Yekunda da valideyn məktəbdən tələb edər ki, mənim övladım ali məktəbə qəbul ola biləcək balı yığsın. Amma biz məktəblərdə normal şəkildə təhsilə imkan yaratmırıq və onlar sadəcə attestat vermək funksiyasını daşıyır. Şagird 11 il ərzində məktəbə getməsə belə sonda imtahan verib attestatı ala bilər, çıxıb gədə bilər. Görün, nə qədər bərbad vəziyyətdir. Məktəb təhsil vermədiyi üçün şagirdlər də digər vəsi-tələrə üz tutur".

Sənən İsmayıl

Cinayət törədənərlə məhkəmələr tərəfindən cəza müəyyən edilib

Könül Nurullayeva: "Human Rights Watch"-un illik hesabatının heç bir əsası yoxdur"

"Human Rights Watch" təşkilatının 2021-ci il üzrə hesabatında iddia edilir ki, guya müharibə zamanı Ermənistan-da 71, Azərbaycanda isə 54 məktəb dağıdılıb. Məsələ burasındadır ki, müharibə başa çatdıqdan sonra Azərbaycanın dövləti ilə bölgəyə səfər edən təşkilat nümayəndələrin Ermənistanın müharibə cinayətlərinin, mülki infrastrukturun dağıldığığının şahidi olublar".

"Şərq" xəbər verir ki, bu barədə millət vəkili Könül Nurullayeva bildirib. Xənim parlamentarı qeyd edib ki, həтта bu səfərdən sonra təşkilat tərəfindən "Ermənistanın Azərbaycana qarşı qanunsuz raket zərbələri" adlı məruzə də hazırlandı: "Həmin sənəddə də qeyd olundu ki, "noyabr ayında hadisə yerlərini araşdırmış HRW ekspertləri Ermənistan silahlı qüvvələrinin ballistik raket və iri kalibrli artilleriya silahlarından istifadə etdiyini göstərən 11 insident sənədləşdirilib. Ən azı dörd ayrı hadisə zamanı mülki şəxslərin və ya

mülki obyektlərin raket hücumuna məruz qaldığı aşkarlanıb". Həmçinin vurulanırdı ki, Ermənistanın arsenalında "Toçka" və "İsgəndər" ballistik raketləri, "Smərc" və Çin istehsalı olan "WM-80" yayılım atəşi sistemləri var. Ermənistan ordusu və Dağlıq Qarabağdakı erməni hərbi qüvvələri altı həftəlik müharibə dövründə Azərbaycanda six yaşayış məntəqələrinə dəfələrlə klaster bombaları atıblar. Təəssüf doğuran budur ki, həmin hesabatda əks olunan səhih məlumatlar illik hesabatda daxil edilməyib.

Məsələ burasındadır ki, müharibə Ermənistan ərazisində baş verməyib. Bu mənada Ermənistanda 71 məktəbin hansı səbəbdən dağılması suallı yaradır. Aydın görünür ki, bu, ya təşkilatın ermənipə-rəst ekspertlərinin fantaziyasıdır, ya da erməni mənbələrinin şişirdilmiş rəqəmlərdən ibarət məlumatlarından götürülüb.

Digər bir qərəz Azərbaycan ordusunun guya "erməni əsirlərini fiziki zorakılığa və



Aygün

"Sonuncu şam yeməyi"ni həzm etməyənlər cahillərdir

Elşad Miri: “Əlixan Rəcəbova çəkinmədən, hansısa din xadiminin iradlarına əhəmiyyət vermədən xurafatı işıqlandırmağa davam etməsini arzu edirəm”



Rejissor və aktyor Əlixan Rəcəbovun ideya müəllifi olduğu “Sonuncu şam yeməyi” filmi müzakirələrə səbəb olub. Bir qrup inanclı insan iddia edib ki, filmdə əks olunan yas mərasimində dinimiz məqsədli şəkildə gülüş obyektinə çevrilib.

Onların fikrincə, ekran işi dini adət-ənənələrimizi aşağılayıb, xurafatı deyil, birbaşa şəriəti hədəf alıb. Digərləri isə satiranın bir qədər aşırı formasının seçildiyi qənaətinə gəliblər. Qeyd edək ki, filmdə yer alan simalar kifayət qədər populyar və kino arenasında sözünü demiş şəxslərdir. Onlar arasında Şamil Süleymanov, Taleh Yüzbəyov, Bəhram Bağırzadə, Azər Aydəmir və digər tanınmışlar var. Ötən gün ilahiyyatçı Hacı Şahin

Həsəni kino ilə bağlı narazılıqlara münasibət bildirərək filmin yaradıcıları ilə görüşdüyünü və fikir mübadiləsi apardığını deyib. İlahiyyatçının sözlərinə görə, yaradıcı insanlarla, açıq düşüncəli gənclərlə ünsiyyət istənilən halda faydalıdır: “Əlixan Rəcəbov və gənc həmkarı İbrahim Heydərov ilə görüşümüzü faydalı hesab edirəm. Fikir mübadiləsi zamanı ortaqlar mövqeyimiz bu oldu ki, xurafatla mübarizə aparmaq lazımdır”. Hacı Şahin Həsəni əlavə edib ki, insanların mənəvi mövzularda diqqətli və həssas olması təbii və başadüşüldür.

“Sonuncu şam yeməyi” filmi ilə bağlı cəmiyyətdə gedən müzakirələrə ilahiyyatçı-alim Elşad Miri də münasibətini açıqlayıb. İlahiyyatçı feysbuk hesabında bunları yazıb: “Aktyor Əlixan Rəcəbovun “Sonuncu şam yeməyi” filminin islama qarşı olduğunu iddia ediblər. Yaxşı ki, xristianlar bunu Yuhanna İncilində təsvir edilən İsanın sonuncu şam yeməyi ilə əlaqələndirib bum qaldırmaıblar. Yaxşı ki, rəssamlar da Leonardo da Vinçinin “Sonuncu şam yeməyi” ilə əlaqə qurub çəkdikləri rəsm tablolarını yandırmayıblar. Lakin islam “mücahidləri” Rəcəbovun “Sonuncu şam yeməyi” filminə qarşı çıxıblar. Etirazlarını islamla əlaqəli düzgün film çəkərək nümayiş etdiriblər desəm, yalan olar. Çünki bu cür aktyorları və senaristləri yoxdur. Onlar din-dar yox, dini dar olanlardır. Dinin yox, mövhumatın,

xurafatın təmsilçiləridirlər. Əlixan Rəcəbovu tanımasam da, sosial şəbəkələrdəki filmlərinə baxmı-şam. İnsanı vicdaniyla üzləşdirən məqamlarının çox təsiredici olduğuna şahid olmuşam. Lakin vicdanın nə olduğunu bilməyənlərin və onların nümayəndələrinin inhisarçılığına maarifləndirici şəhirlər çubuqla müdaxilə etməsinin etirazlara səbəb ola-cağı gözələnən idi. Filmə uzun illərdir insanların cavab axtardığı, lakin mənasını və məntiqini başa düşmədikləri bir çox məsələ kinayəli tərzdə nümayiş etdirilir”.

E.Mirinin sözlərinə görə, aktyorun etirazlara cavab yazması cəmiyyətin dindar anlayışının intellektual “səviyyə”sinin üzərinə düşən asteroiddir: “Aktyorun “arzulayıram ki, heç bir müəllif sonra öz filmini izah etməyə məcbur olmasın” sözləri əslində, çox ağır və tikanlıdır. Filmin mistikası-nı, məğzini açıdırmaq yaradıcı insana ağır zərbədir. Sekulyarlaşan dünyamızda, kapitalizm nəzərindən yavaşlamanın münasibətlərdə aktyorun ölümü xatırlatması və bunu da müxtəlif çalarla göstərməsi möhtəşəm yanaşmadır. Mollalığı müasirləşdirməsi, fars ləhcəsini ruslaşdırıb təqdim etməsi alqışlanacaq məqamlardır. Əlixan Rəcəbova çəkinmədən, hansısa din xadiminin iradlarına əhəmiyyət vermədən cəmiyyətdəki bu və digər mövhumatı, xurafatı işıqlandırmağa davam etməsini arzu edirəm. Bilsin ki, heç islamda din xadimi anlayışı, peşəsi yoxdur. Şeyx nəsrullahların qarşısında kefli işgəndərlər kimi əzilərək tərk-i-dünya olmaq deyil, Makedoniyalı İsgəndər kimi cəsarətli olmaq lazımdır”.

İsmayıl Qocayev

Axın var... Axır ki, bir xoş xəbər aldığımız

Azərbaycanda teatr ənənələrinin tarixi Mirzə Fətəli Axundovun 1873-cü ilin mart və aprel aylarında Bakıda səhnəyə qoyulan “Lənkəran xanının vəzir”i və “Hacı Qara” tamaşalarından başlanır.

Bununla peşəkar Milli teatrımızın, başqa sözlə, Akademik Milli Dram Teatrının bünövrəsi qoyuldu. Ancaq zamanla müasir və texnoloji dünyada teatra maraq azalmağa başlayıb. Ölkəmizdə də son zamanlara qədər teatrlar tamaşaçı sandan əziyyət çəkirdi. İndi isə vəziyyət bir qədər dəyişib. Xüsusən son günlərdə teatr salonlarında boş yer tapmaq müşkül hala gəlib. Bəs necə oldu ki, insanlar birdən-birə teatrlara üz tutmağa başladılar?

Məsələ ilə bağlı “Şərq”ə danışan Yeni Yazarlar və Sənətçilər İctimai Birliyinin sədri, yazıçı-kulturoloq Aydın Xan Əbilovun sözlərinə görə, indiki gənc nəsillə köhnə ənənələrə maraq göstərməyə başlayıb:

“Azərbaycanda teatrlarımız tamaşaçı baxımından heç vaxt şikayətçi olmayıb. Düzdür, Rus Dram Teatrına nisbətən Kukla Teatrı və Musiqili Komediya Teatrı və Opera və Balet Teatrına nisbətən di-



Teatr salonlarında boş yer tapmaq müşkül hala gəlib

gər teatrlarımız, o cümlədən Akademik və Dram teatrlarımızın tamaşaçısı az olsa da ancaq istənilən halda olub.

Son bir neçə ildə pandemiya, müharibə və onun fəsadları teatra marağı zəiflədib. Teatrlarımız uzun müddət bağlı qaldılar. Eyni zamanda peşəkar teatrlarla yanaşı müxtəlif xalq teatrları, hətta son illər özəl teatrların tamaşaçıları səhnədən uzaq düş-

sələr də, yeni və köhnə tamaşalara baxa bilməsələr də içərlində bir teatr həvəsi var idi. Onlar bu dönmədə sosial media vasitəsilə teatr xəbərlərilə tanış olmaq, eyni zamanda virtual variantda da olsa köhnə teatrların tamaşalarına baxmağa meyil göstərirdilər. Əslində teatra marağı televiziya verilişləri, seriallar, filmlər, sosial şəbəkə, internet məhv etsə də ancaq sona qədər məhv olmayıb. Az da olsa teatr həvəskarları hələ də qalıblar. Düzdür, bunların əksəriyyəti yaşlı nəslin nümayəndələridir. Amma hər halda yene də qalıblar və onlar hələ də teatrlara gedirlər.

İndiki yeni nəsillə köhnə ənənələrə maraq göstərməyə başlayıb. Son zamanlarda Türkiyədə teatrlara və xüsusən də, komik teatrlara maraq artıb və bu, öz təsirini Azərbaycan teatrlarına da göstərib. Eyni zamanda bizdə əski zamanlardan qalan teatral ictimaiyyət var. Əsasən rusdilli məkanda bu, indidə qalır.

Bu qayıdış da məhz bununla, həmin nostalji sənət hissləri ilə bağlıdır. Bir tərəfdən də insanlar sosiallaşmaq üçün yerlər axtarırlar.

Üstəlik indi gəzməli yerlər azalıb, ticarət mərkəzləri bahalıdır, oradan çıxanda görürsən ki, 50-60 manat itirmisən. Amma teatr belə deyil, orada ilahi bir sakitlik var. 5-10 manat verib biletlə alırsınız və siz orada 3 saat həm estetik cəhətdən zövq alırsınız, həm də ruhi cəhətdən istirahət edirsiniz, yaxınlarınızla birlikdə mədəni insanların ətrafında olursunuz. Ona görə də insanların belə marağı olması normal qarşılanmalıdır. Azərbaycanda təəsüf ki, alternativ teatr inkişaf etməyib. Tiflis, Moskva kimi şəhərlərdə bu, daha çox inkişaf edib. Yeni teatr da bir formatdır. Onun vasitəsilə zamanın ismariclarını həm zamandaşlarına, həm də gələcəyə ötürmək olur. Bizim insanlar mütləq teatrlardan daha çox yararlanmalı və istifadə etməlidirlər”.

2 dəqiqə bəs edir

Tənbəlik xəstəliyini dəf etmək mümkündür

Tənbəliyi və ertələməyi məğlub etmək üçün iki dəqiqə kifayətdir! “Şərq” “HaberGlobal”a istinadən xəbər verir ki, çağımızın ən ciddi narahatlığından biri ertələmə xəstəliyi və ümumi olaraq tənbəlik halıdır.

Bunun bir çox səbəbi ola bilər. Amma bu problemi dəf etməyin müxtəlif yolları mövcuddur. Bunlardan biri “iki dəqiqə” qaydasıdır. Maraqlıdır, “iki dəqiqə” qaydası necə olur?

Bəlkə də bir çoxumuzda ertələmə xəstəliyi var və ondan xəbərsizik. Bu xəstəliyin əsasında nə dayanır?

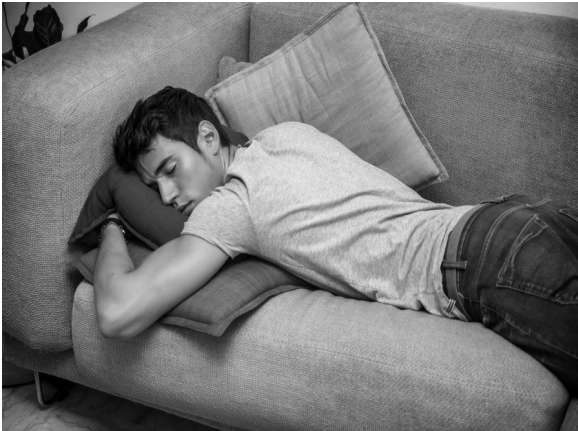
Heç tarixi 15 gün əvvəl bəlli olan imtahana bir gecə əvvəl hazırlaşdınız mı? Yaxud tarixi bir ay sonraşı müəyyənleşmiş hesabati gündən-günə saxlayıb, son hefte yazmağa qərar verib, daha sonra Netflix, Yutub, İnstagram səbəbindən ertələyib, son gecə yazmaq məcburiyyətində qaldınız mı?

Ertələmə xəstəliyi, ya da tənbəliyin üstesindən gəlmək çətin ola bilər. Amma həll olunmayacaq problemlər deyil. “İki dəqiqə” strategiyası həm işi sonraşı saxlamaqdan qurtulmaq, həm də yaxşı vərdişlərə bağlı qalmaq üçün nəzərdə tutulub.

Qayda sadədir: Yeni işə başlamaq qətiyyən iki dəqiqədən çox çəkməməlidir. Bu strategiyani müəllif və məhsuldarlıq üzrə məsləhətçi “David Allen” yaradıb.

Həmin qaydaya görə, hər hansı bir vərdişin iki dəqiqəlik bir versiyaya endirilə biləcəyini görəcəksiniz:

Özünüdə deyiyiniz “Hər axşam yatmadan əvvəl bir kitab oxuyun” tövsiyəsini “Hər axşam yatmadan əvvəl bir kitabdan iki səhifə oxuyun”a qədər azaltmaq olar. “30 dəqiqə yo-



qa ilə məşğul olun”, “Yoqa döşəyinizi çıxarın”, “Dərs oxumaq əvəzinə” “Qeydləri açın...”, “Bütün paltarları qatlayın...” əvəzinə “Bir cüt corab qatlayın...”.

Bunlar ilk zamanlar insana qərribə gələ bilər. Başlamaq üçün mümkün qədər asan bir şey etmək sizi daha məhsuldar bir yola aparacaq.

Sadəce iki dəqiqə qaçın, ispan dilini öyrənin, meditasiya edin və ya kitab oxuyun. Cəmi 120 saniyə. Qoy, bu, başlanğıc strategiyanız deyil, bütün vərdişiniz olsun. Əgər siz hər gün iki dəqiqəlik də olsa idman edirsinizsə, yeni şəxsiyyətinizə can atırsınız. Nadir hallarda bu şəkildə dəyişiklik etməyi düşünürük. Lakin 30 saniyəlik təkən, çömbəlmə, oturmaq, lunge hərəkətləri etmək heç məşq etməməkdən yaxşıdır. İki dəqiqə gitara çalmaq hərəkətsizlikdən səmərəlidir. İki dəqiqə oxumaq, heç kitab oxumamaqdan faydalıdır. Heç bir şey etməməkdənsə, ümid etdiyinizdən daha azını etmək daha gözəldir.

Sücayyət Mehti

“Xalq nəyi sevir, onu oxuyuram”

Şəbnəm Tovuzlu: “Mən hər zaman əlifdə olacam”



“Bu gün biz ifaçılar xalqa nə üçün lazımq? Biz xalqın toylarında, xeyir işlərində iştirak edirik”. “Şərq”in məlumatına görə, bu sözləri müğənni Şəbnəm Tovuzlu deyib. “Həmin Zaur” verilişində qonaq olan Ş.Tovuzlu deyib ki, Azərbaycanla toy biznesi var:

“Konsertlə çox az məbləğ qazana bilirik. Ay ərzində 10-15 gün əl şənliyində oluruqsa, bu, xalqın seçimidir. Gətdiyim mərasimlərə fikir verirəm. Məni ev yiyəsi, nənə, baba qarşılayır. Onlar deyirlər, “Şəbnəm, sən bizim arzumuzsan, ona görə dəvət etmişik”. Gənclər, bəylə gəlin yaxınlaşıb nəse demir, çox nadir hallarda baş verir.

Qoy, xalq mahnılarımızı, muğamımızı düzgün şəkildə ötürək. Xalq nəyi sevir, onu oxuyuram. Xalq mahnılarını gözəl ifa edirəm. Qərar çıxsə, bu tip ifaçılar əlifdə buraxılmayacaq. Xalq mahnılarını ifa edəcək tərzdə, mən Şəbnəm Tovuzlu olaraq, hər zaman səhnədə olacağam”.

Aygün Tahir

Elan

Səferov Azər Kamal oğluna məxsus veteran vəsiqəsi, veteran pul kartı, təsərrüfat ilə əlaqədar olaraq Kapital Bankdan pul kartı, şəxsiyyət vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsgəndərov Orxan Tahir oğluna məxsus əmək kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tovuz rayonu Aşıq Əsəd Rzaev adına Musiqi məktəbi tərəfindən Ələkbərli Zəhra Firudin qızının adına 25.09.2017-ci il tarixində verilmiş R 6981 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu
KURSLAR
-MÜHASİBAT (2 AY)
-Mobil telefonların təmiri (3 ay)
-KOMPYUTER (1-3 AY)
-KOSMETOLOGİYA və VİZAJ (3 AY)
-KİŞİ və QADIN BƏRBƏRİ (1-3 ay)
-Dizayn (3-6ay)
-Masaj (3 ay)
-Bıçmə - Tikiş (3 ay)
-Məktəb Psixologiyası (12 ay)
Tel: (012) 489-08-84
Mob: (070) 241-28-67
www.az-baku.com

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzaeva, Şaymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:

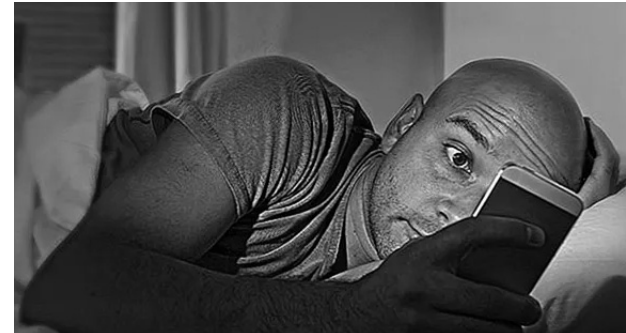
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, Nailə Cabarova, İlahe İbrahimova, Fazilə Məmmədova

Qəzet “Şərq”in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələrin və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisenziya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, “Azərbaycan” nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15, İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: “Kapitalbank”ın ASC 1 sayılı Nəsimi filiali 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 183



Pandemiya rahatlığımızı da alt-üst etdi
İndi yuxumuzu nizama salmağın zamanıdır

Pandemiya prosesində hər şey dəyişdiyindən yuxu rejimimiz də məhv oldu.

Gecələr bitmirdi, səhərə kimi seriallara baxırdıq, səhərdən axşama tənbəlik edib yatırdıq. Hazırda normallaşma mərhələsindəyik. Biz də yuxu rejimimizi bərpa etməliyik. Beləliklə, yuxu rejimini təmin etmək üçün nə edə bilərik?

“Şərq” xarici mediaya istinadən xəbər verir: Yataqla yatmaq üçündür. Yataqda seriala baxmayın, başqa işlərlə məşğul olmayın. Sadəcə yatın. Yatmadan əvvəl yemək yeməyin. Bir şey yemək istəyirsinizsə, qatıq yeyin və ya süd için. Gün ərzində qısamüddətli yatmağın faydalı olduğu bilinse də bunun zərəri var. Əks halda sonrakı mərhələdə yuxu rejiminizi qurmaq çətinləşəcək. Yatmaq vaxtı gəldikdə otağın qaranlıq olmasına diqqət edin. Qaranlıq yerlərdə yuxu daha rahatdır. Bunun üçün qara fon pərdəsindən istifadə edə bilərsiniz. Belə ki, melatonin hormonu qaranlıqda daha yaxşı ifraz olunur. Şəkərlı qidalardan və artıq karbohidratlardan uzaq durun. Şəkər və zərif karbohidratlar yemək gecələr oyanıqlığa səbəb ola bilər və yuxunun dərin, bərpaedici mərhələlərdən yayındıra bilər. Ən çətinii hər gün eyni vaxtda yatıb oyanmaqdır. Ancaq bu, on vaxt addımlardan biridir. Çünki sabitlik lazımdır. Bunu təcrübə etdikdə ilk bir neçə gün yata bilməmək normaldır. Onsuz da yata bilmirsən deyə yataqdan qalxma. Yuxu probleminiz xroniki xarakter daşıyırsa, mütəxəssisə müraciət etməkdən çəkinməyin. Çünki yuxu insanın həyatını davam etdirməsi üçün çox vacib bir rejimdir. Yuxusuzluq piylənmə, yüksək xolesterol, yüksək qan təzyiqi, yüksək qan şəkəri və digər sağlamlıq problemlərinə səbəb ola bilər.

Günəş Mərd



Astarada maraqlı toy...

Bəylə gəlinin qarlı havada toy karvanı gündəm oldu

Sosial şəbəkələrdə Astaranın Həmoşam kəndində çəkilən bəy-gəlin fotosu diqqət çəkib.

Fotoda Həmoşam kəndindən olan Motlayataq kəndinə gəlin köçən xanımın qarlı havada bəy və qohumları ilə birgə piyada getdiyi əks olunub.

Sözügedən foto izləyicilər tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Gec bilinən, gizli gedən xəstəlik

Çay içərkən siqaret çəkmək xərcəng yaradır



Bəzi xərcəng növlərinin siqaret çayla birlikdə istifadə edildiyi zaman yarandığı açıqlanıb.

Medicina.az xəbər verir ki, araşdırmalar zamanı bunun qida borusu xərcənginə səbəb ola biləcəyi məlum olub.

Daxili xəstəliklər mütəxəssisi, gastroenteroloq və hepatoloq Yüksel Gümürdülünün sözlərinə görə, dünyada xərcəng növləri arasında 6-cı yerdə duran qida borusu xərcənginin ilk elaməti qidanın udulmasında çəkilən çətinlikdir.

O, siqaret çəkməklə yanaşı isti içki qəbul edənlərin daha çox risk qrupuna daxil olduğunu qeyd edib:

"Bu, adətən gec bilinən, gizli gedən xəstəlikdir. İlk in ərazilərdə qatı yeməklərdə baş verən çətin udqunma hissi xəstəlik irəlilədikcə sulu yeməklərdə də yaranır. Bir müddət sonra isə xəstə heç uduquna bilmir, mədə ağrısı, ariqlamaq, sına hissəsində yanma hiss və ağrı, səsinin getməsi, qanama, öskürək, boğulma kimi əlamətlər üzə çıxır. Həm siqaret, həm isti içki, hərəsi təklildə həyat üçün riskdir. İkisinin birlikdə istifadəsi isə bu riski iki dəfə çoxaldır", - deyə hepatoloq vurğulayıb.

"Orqanizmdə A, B, C, E vitaminləri, maqnezium, sink, selenium olmaması xəstəliyin başlıca yaranma səbəblərindəndir. Meyvə və tərəvəzlərdən kifayət qədər istifadə edilmədikdə də bu risk payı artır".



Musa - Sarah sevgisi

Türk oğlanla evlənən 13 yaşlı ingilis qız bir uşağı ilə vətəninə qaytarıldı

Mələhət Rzayeva

1990-cı illərin sonlarına doğru onların adı hər kəsin dilindəydi. Həmi bu sevgi macarasının necə bitəcəyi ilə maraqlanırdı. Kəhrəmanmaraşlı Musa və ingilis qızı Sarah. "Şərq" "Milliyet.com" a istinadən 13 yaşındaykən dini kəbinlə türk oğlanla evlənən ingilis qızın hekayəsini oxuculara çatdırır.

Bu sevgi 1997-ci ildə Sarah ailəsiylə birlikdə İngiltərədən Türkiyəyə - Alanyaya tətilə gəlib. Burada taleyin hökmü ilə Musa adlı gəncə tanış olur. Aralarında sevgi yaranır. Musa yeniyetmə gəncidir o vaxtlar. Aşiq olmaq, vurulmaq hər yeniyetmənin başına gələn işdir, amma Musanın da, Sarahın da taleyi fərqli imiş. Sarah və Musa qısa zaman arasında evlənmək qərarına gəlir. Bu vəziyyət əlbəttə hər kəsi diqqətini çəkir. 13 yaşlı qızın evlənməsi xəbəri İngiltərə hökumətindəkə gedib çıxır. Amma onlara mane ola bilmirlər. Musa və Sarah evlənilir. Sarah Kəhrəmanmaraşda Musanın

ailəsiylə birlikdə yaşayır, ev qadını olur. Lakin Sarahın 13 yaşında, yetkinlik yaşına çatmamış olması vəziyyəti qəlizləşdirir. Eşq, sevgi xoşdur, amma qanun da qanundur. İngiltərə hökuməti Musanın cəzalanmasını istəyir. Və yetkinlik yaşına çatmayanla münasibətdə olmaq əməlinə görə Musaya cinayət işi açılır. Musa həbsxanaya göndərilir, 28 gün həbsdə yatır. Sarah isə artıq ana idi. Oğlu dünyaya gəlmişdi. Qızın ailəsi bunu da nəzərə almır. Ailəsinin ısrarıyla Sarah İngiltərəyə döndür. Oğlu Məhəmməd də özüylə aparır. Türkiyə ilə əlaqələri də kəsilir. Musa ilə aralarında soyuqluq yaranır. Bir neçə ildən sonra Sarah Musadan ayrılmaq qərarına gəlir. İllər keçir və hər ikisi də



yenidən, başqaşılıqla evlənilir. Amma övladları Məhəmmədə görə bir-birili telefonla əlaqə saxlayırmışlar. Sarah Musadan sonra 2 dəfə evlənib. Məhəmmədlə birlikdə, hazırda 4 övladı olub. Musa isə bir gün oğlu Məhəmmədlə görüşmək xəyalı ilə yaşayır. Musa oğlunu yalnız internet vasitəsilə görüb. Məhəmməd türkçə bilmir və yalnız "ata, mən səni sevirəm", kəlmələrini öyrənibmiş. Sarah xoşbəxt sayılmasa da, Musa həyatını qura bilmir. Kəhrəmanmaraşda mağazası var, ailəsi, övladlarıyla rahat həyat sürür. Musanın Sarahdan olan oğlu Məhəmməd hazırda 23 yaşındadır. Kəhrəmanmaraşda qalsaydı, görəsən həyatı necə olacaqdı? Kim bilir. Uşaqlıq sevgisinin kədərli hekayəsidir bu. Bəlkə də ailəsi Sarahı İngiltərəyə zorla aparmasaydı, onların həyatı tamam fərqli olacaqdı və hər ikisi də xoşbəxt olacaqdı.

Çiçək kimi açıb, bağlanan ev



Gündüzlər çiçək açıb, gecələr bağlanan miniatür ev Avstraliyada Sidney şəhəri yaxınlığında tikilib. Azərtac xarici saytlara istinadla xəbər verir ki, burada yaşayış üçün bütün şərait var.

İki qüllədən ibarət evin divarları xüsusi mexanizm vasitəsilə qaldırılır.

Bütün divarlar xüsusi materialdan - büzməli misdən hazırlanıb. Çiçək ev şəhərin səs-küyündən uzaq olmaq, təbiətin qoynunda dincəlmək istəyənlər üçün ideal bir guşədir.

Alina Boz nişanlısından ayrıldı



Aktirisa Alina Boz özündən 16 yaş böyük olan nişanlısı Mithat Can Özerdən ayrılıb.

Axşam.az xəbər verir ki, uzun müddətdir birlikdə olan cütliyin

bu addımı atmasına səbəb qısqancılıq olub.

Qeyd edək ki, Mithat müğənni Sezen Aksunun oğludur. Cütlik 3 ildir münasibətdə idi.

Alina yaxın zamanda yayımlanması planlaşdırılan "Süslü korkuluk" adlı serialda aktyor Çağatay Ulusoyun tərəf müqabilini kimi izləyicilərin qarşısına çıxacaq.

Dəhşətli anlar yaşandı

5-ci mərtəbədən düşdü, indi həyat mücadiləsi verir



Antalyada 5-ci mərtəbədə balkona çıxan Y. E. (36), anası ilə nənəsi tutmağa çalışsa da yerdə düşərək yaralalıb. Ombası və ayaqları sınan Y.E.in, həyatı təhlükəsi qalır.

"Şərq" türk mediasına istinadən xəbər verir ki, hadisə Gənclik məhəlləsi, 1315 küçəsindəki binanın 5-ci mərtəbəsində baş verib. Psixoloji problemləri olduğu ifadə edilən Y. E., balkonuna çıxıb. Bu zaman balkona gələn anası H. E. ilə nənəsi, Y.E.ı tutmağa çalışıb, ancaq alınmayıb. Y. E., alt mərtəbədəki balkonun dəmirinə çırplaaraq yerdə düşüb. Təcili yardım ilkin müdaxilədən sonra Y.E.ı xəstəxanaya aparıb. Omba və ayaqları sınan Y.E.nin həyatı təhlükədədir.

Turan



günə əl atmağa macal tapmamış maral ona buy-nuzları ilə bir neçə zərbə endirib. Maralın hücumlarından qorunmaq üçün Kaminski yere uzanıb. Videoda Kaminski silahı əlində olduğu halda geri çəkildiyi aydın görünür. Onu dostları Kaminski-nin səssiz gəlib. Onu si-fəti, başı bir neçə yerdən yaralı, göz qapağının qan içində olduğunu görürlər.

Maral ovçunu qanına bələdi

Sosial şəbəkə istifadəçiləri ov həvəskarlarını qınayaraq marala təriflər yağdırıblar

Polşalı ovçu Leszek Kaminski ovla-maq istərkən özü "ovlanıb". Kaminski bu bərədə sosial şəbəkə üzərindən paylaşım edib, ov zamanı çəkilən videonu da yayıb.

"Şərq" "Milliyet.com" a istinadən bildirir ki, hadisə Polşanın cənub-şərqindəki Chelm əyaləti yaxınlığındakı meşədə baş verib. Ovçu dəstəsi ilə ova çıxan Kaminski pusquda dayandığı zaman kolların arasından gözlənilmədən üzərinə şığıyan canlıyı tanımaqda belə zorlanıb. Ovçu nə baş verdiyini anlamayıb. Heyvan onun üzərinə hücum çəkib. Kaminski dəhşət içində başının üzərindəkinin iri buynuzlu bir maral olduğunu fərq edib. Ovçu tüfən-

Tüfəng də qana bulanıb. Xəstəxanaya aparılan Kaminski əməliyyat olunub. Ovçuların istifadə etdiyi internet sahifəsində paylaşım edən başqa bir ovçu isə "Kaminskini kənara atdığı bir addım xilas edib. Yoxsa maralın buynuzları sinəsini parçalayacaqdı", yazıb. Və bunları əlavə edib: Böyük, ya kiçik, fərq etməz, təhlükə hiss etdiyi anda istənilən canlının hücumu keçəcəyini heç vaxt unutmayın. Göründüyü kimi, bu, bir maral da ola bilər". Sosial şəbəkə istifadəçiləri ov həvəskarlarını da qınayaraq marala təriflər yağdırıblar.

Mələhət

Ölkə ondan danışır

Oksigen maskasını uşaqlara verən yangınsöndürən infarkt keçirdi



Türkiyənin Ərzurum şəhərində əfqan ailəsinin yaşadığı mənzildə yangını söndürməyə gedən briqadanın üzvü Yücel Küçük öz hərəkətiylə seçilib.

Ölkə indi ondan danışır. Yangınsöndürənlər alovlara bürünmüş mənzilə pəncərəni sındıraraq daxil olub. Mənzildə 34 yaşlı Ruqəyya Ələvi və 17, 16 və 14 yaşlı qızları - Zəhra, Zöhre, Zeynəb olub. Yangınsöndürənlərdən biri - Yücel Küçük qızların üstüdən boğulmaq üzrə olduğunu görüb və həyatını təhlükəyə ataraq oksigen maskasını çıxararaq növbə ilə uşaqlara taxıb. Ailə üzvləri alovlar içində olan mənzildən çıxarılıb. R.Ələvi hadisə yerinə gəlmiş təcili yardım maşınıyla xəstəxanaya aparılıb. Lakin qızlar növbəti təcili yardım maşınına gözləməli olublar. Oksigen maskasız qalan və boğulma təhlükəsi yaşayan Yücel Küçük isə üstünün təsirindən infarkt keçirib. Onu da xidmət yoldaşları təcili yardımla xəstəxanaya çatdırıb. Y. Küçüyün vəziyyəti ağırlaşdığından reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib. Ana və qızların da həyatı təhlükəsinin davam etdiyi bildirilir. Yangının mənzildəki sobadan qaynaqlandığı deyilir. Yangın səbəbiylə mənzilə zərər dəydiyi də müəyyənlaşıb.

Mələhət

Dünyanın 10 ən zəngin adamının sərvəti...

COVID-19 pandemiyası zamanı iki dəfə artıb

Dünyanın 10 ən zəngin adamı COVID-19 pandemiyası zamanı sərvətlərini ikiqat artırıb bəşəriyyətin 99 faizinin gəliri azalıb.

Azərtac "Euronews" a istinadla xəbər verir ki, global yoxsulluğun azaldılmasına diqqət yetirən xeyriyyə təşkilatı "Oxfam" Davosda keçirilən Dünya İqtisadi Forumu ərəfəsində qeyri-bərabərliyə dair hesabatını açıqlayıb.

"Oxfam" a görə, pandemiyanın başladığı 2020-ci ilin martından bəri dünyanın 10 ən varlı adamının, o cümlədən Elon Mask, Ceff Bezos və Bill Qeytsin sərvəti iki dəfədən çox artaraq 1,5 trilyon dollara çatıb. Bu göstərici onları dünyanın ən yoxsul 3,1 milyard insanından altı dəfə zəngin edir.

Koronavirus pandemiyasının milyarderlərin xeyrinə olduğunu bildiren "Oxfam"-ın icraçı direktoru Qabriela Buçer səhmlərinin artması sayəsində super zənginlərin sayının artdığını da vurğulayıb.



Aygün Tahir